

Posamezna številka velja 1 krono.
Poština plačana v gotovini.

Pozneje sem se privadil, jli spoznavati še po drugih znakih.

Na pr. da gredo vedno zadnji iz gostilne.

v seli zastopnikov skupine Narodne obrane, da bo rano v jutro zasedel vse javne urade. Ne ve se, kdo je vrgel v javnost to vest, toda resnica je, da je državno redarstvo po polnoči zastražilo Montecitorio, ministrstva, brzojavne urade itd. Prevrta se ni izvršil, trdi se pa, da pripravljali Garibaldi prevrat, ker vidi v njem edino rešitev in zagotovilo miru.

Rimski listi poročajo sledeče: Državni redarji in karabinjerji so zasedli v noči od 18. na 19. maja vsa ministrstva, državne urade in postavili na ulice veliko število strojnih pušk. Policija je izvedela, da se pripravljajo ponoči pod krinko protesta za Dalmacijo državni prevrat s sodelovanjem posameznih oddelkov vojske. Mesto je mirno. Artiljerija je čuvala hišo, v kateri stanuje Nitti, ki ima na razpolago 90 detektivov, 209 karabinjerjev z 18 častniki, dva avtomobila in 6 biciklistov. Rim je bil več ur v vojnem stanju. Proti jutru se je umaknila vojska, ker ni prišlo do nobenih nemirov. Garibaldi je izjavil, da ni pripravljaval držav-

ni prevrat. Novinarjem je rekel, da je samo vojak in se ne peča z operetami.

Da stvar ni bila tako nedolžna, sledi iz sledečih dveh dejstev: Garibaldi je bil nedavno v Zadru in je dne 19. maja priobčil v »Popolo d'Italia«, glasilo nacionalista Mussolinija, članek, kjer pravi: Orlando, Sonnino, Salandra in Nitti niso sposobni, da popravijo notranjo situacijo in rešijo jadranski problem. Edini Glolitti bi mogel rešiti položaj. Razprava o jadranskem vprašanju je treba začeti na pravi podlagi. Ob priliki svojega poseta v Zadru sem videl, da so prebivalci zelo navdušeni. Moje trdno prepričanje je, da Italija ne sme nadaljevati poti popuščanja. Pozabili smo, da je Črna gora ravnatoka neodvisna kakor Albanija. Jugoslavija je umetna stvarba. Italija še ni priznala pripadnosti zgradbe, ki se imenuje jugoslovenska država.

To so dejstva, ki dokazujejo nove spletke italijanskih nacionalistov, da preprečijo sporazumno rešitev jadranskega vprašanja.

Telefonska in brzojavna poročila.

SEJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

LDU Beograd, 26. maja. Jutri ob 16. bo redna seja začasnega Narodnega predstavništva, na kateri bo vladni predsednik dr. Vesnić prečital vladno deklaracijo, ki jo je ministrski svet sprejel soglasno.

REGENTOVA BRZOJAVKA DESCHANELU.

LDU Beograd, 25. maja. (Uradno.) Ob železniškem incidentu predsednika republike Deschanel je Nj. Vis. regent Aleksander odposlal brzojavko, v kateri izraža svojo radost, da je ta incident minil tako, povoljno za zdravje in življenje gospoda predsednika. — Predsednik ministrskega sveta gosp. Vesnić je v svojem lastnem, namestnik ministra za zunanje stvari gosp. dr. Ninčič pa v imenu kraljeve vlade izrazil enako svoje veselje poslaniku francoske republike gosp. de Montaignen.

JAPONSKI NOVINAR V BEOGRADU.

LDU Beograd, 25. maja. V Beograd je prišel novinar gosp. Batanahi, dopisnik velikega japonskega lista »Di Asahi«.

MIROVNA DRUŽBA IN VALUTE.

LDU, Pariz, 26. maja. (DKU. — Brezlično.) V bazeljski mestni hiši zboruška skupščina odposlancev mirovne družbe je v svoji včerajšnji seji enoglasno sprejela nastopno resolucijo: Svobodno gibanje meničnih kurzov je načeloma odvisno od gospodarskih odnosov med posameznimi narodi. Dokler pa trajajo sedanje izredne razmere na meničnem trgu in pri razdeljevanju sirovin ter živin, mora zveza narodov v tem kritičnem položaju stoečim državam dovoliti, da izdajo začasne ukrepe. Vsa tozadevna vprašanja naj se izročijo mednarodni organizaciji, ki naj bi družila vse narode na zemlji in zlasti proučevala vprašanje podlage denarne vrednosti in svetovnega posojila.

ATENTAT NA LJENINA.

LDU Beograd, 25. maja. Beograjski »Pokret« je prejel nastopno brzojavko: Bruseljska »Volkszeitg.« javlja iz Moskve, da je pred nekoli-ko dnevi vojak iz revolverja streljal na Ljenuina in ga na roki ranil. Napadalec je bil aretiran, množica pa je šla na kolodvor, kamor so spravili atentatorja, in zahtevala, da se

ga izpusti. Obenem je šla na vlado deputacija meščanov, ki je zahtevala, da se napadalec izpusti. Kmalu nato so ga izpustili. Isti list javlja, da boljševiška »Pravda« potrjuje vest o atentatu na Ljenuina.

MADŽARI V ZAGATI.

LDU Budimpešta, 26. maja. (D. K. U.) (Narodna skupščina.) Minister za zunanje posle grof Teleky opozarja, da je madžarska mirovna delegacija ugotovila, da je Madžarski namenjena mirovna pogodba radi svoje vsebine nesprejemljiva in neizvedljiva. Zato se je mirovna delegacija odrekla svoji nalogi, vrnila mandat v roke vladi in zavrnila podpis mirovne pogodbe. Naloga vlade je bila nato presoditi, ali jo položaj, ki je nastal po vojni, sili, mirovno pogodbo podpisati, ali ne. V tem težkem položaju države, ki bi ufeignil postati katastrofalen, ako bi vlada ukrenila kaj drugega, je vlada prisiljena, izvoliti si izmed obeh neizmerno težavnih odgovornosti ono, ki ji omogoča, ne zavrniti podpisa mirovne pogodbe. Vladi, ki se je prepirala, da tiči za objubami mirovne pogodbe tudi dejanska podlaga namram Madžarski izpremenjenih domnev, upa, da je tu našla primerno izhodišče. Upanje vlade se razvija pri narodu v pogoj. Narod je neumrljiv, narod hoče živeti. Predsednik je podal nato besedo grofu Apponyiju.

LDU Budimpešta, 26. maja. (D. K. U. urad.) (Narodna skupščina. Nadaljevanje.) Predsednik mirovne delegacije grof Apponyi izjavlja, da je na podlagi svojih izkušenj pod strašnim pritiskom položaja moral navsvetovati vladi, naj podpiše mirovno pogodbo. — Na predlog predsednika Rakovskega se grofu Apponyiju in njegovim sodelovalcem soglasno izreče zahvala zbornice za njihovo delovanje.

STAVKA NA ANGLEŠKEM.

LDU London, 26. maja. (DKU. — Brezlično.) Železničarska stavka se je včeraj v Dublinu resno razširila. Železniške zveze so večidel prekinjene. Več tovornih parnikov ne more svojega tovora razložiti. Vprašanje preprečenja orožnih in municijskih transportov po delavstvu se bo obravnavalo prihodnji teden pri letni skupščini transportnih delavcev, ki se bo vršila prihodnji teden v Southamptonu.

NOVI PREDSEDNIK MEHIKE.

LDU Washington, 26. maja. (DKU. — Brezlično.) Po poročilih iz Mehike, je bil general Huerta izvoljen za začasnega predsednika z 224 glasovi proti 28 glasovom, ki so bili oddani za generala Gonzalesa. Pogreb generala Carranza se je vršil v nedeljo v redu. Bivši poslanik v Londonu, Bonillas, je bil imeno-

van državnim tajnikom za notranje posle, Fontes pa generalnim ravnateljem državnih železnic.

POLJSKO - BOLJŠEVIŠKA VOJNA.

LDU Moskva, 26. maja. (Brezlično.) Frontno poročilo z dne 25. t. m.: Pred Minskom so se pojavila poljska ojačenja, ki se krepko upirajo.

Narodno predstavništvo. — Deklaracija Vesničeve vlade.

LDU Beograd, 26. maja. Podpredsednik začasnega Narodnega predstavništva dr. Ribar odpravlja 91. redni sešestanek začasnega Narodnega predstavništva ob 16.15. Po običajnih formalnostih povzame besedo ministrski predsednik dr. Milenko Vesnić in prečita naslednjo deklaracijo kraljeve vlade:

»Gospodje člani začasnega Narodnega predstavništva! Vlada ima čast v tem trenutku vsled visokega poverjenja krone predstaviti se vam in vsej naši državi in razviti program, ki mora biti izveden v najkrajšem času, ker to brezpogojno zahtevajo bistveni in imperativni interesi naše države. To vlado vodi prvi in gotovo edini cilj: izdelati za kraljevino SHS njen osnovni zakon, to je njeno ustavo, ter na ta način ustvariti pravno podlago za vsestranski razvoj blagostanja njenega in njenih državljanov in jim dati tako istočasno priliko, da na široki in trajni podlagi prosto izrazijo svojo voljo o osnovni ureditvi naše skupne domovine. To odgovarja temeljnemu željam kakor tudi žrtvam, katere je naš narod tako velikodušno pretrpel v strašni vojni skupno s svojimi plemeniti zavezniki in sobojevniki za isto idejo: pravico in svobodo, kakor tudi svečani obljubi, ki jo je dal nosilec krone zgodovinskega dne 1. decembra 1918. — Zato hoče vlada takoj in odločno ustvariti podlago za našo novo ustavo, da jo predloži ustavotvorni skupščini, ko se sestane. Narodnemu predstavništvu je že bil predložen zakonski načrt o volitvah za ustavotvorno skupščino, kakor tudi zakonski predlog o ratifikaciji mirovne pogodbe z Avstrijo in Bolgarsko. Vladi vas bo v najkrajšem času proslila za odobrenje potrebnega kredita, ki ga potrebuje za pravilno finančno upravo do izteka, ko bo redno Narodno predstavništvo moglo poslovati rednim putem. — Ker ves naš narod v vseh svojih slojih potrebuje jamstva za svoj mirni razvoj,

smatra vlada za svojo neodložljivo dolžnost, da zagotovi red in mir v naši državi. — Moji tovariši in jaz gojimo nado, da bo začasno Narodno predstavništvo podpiralo naše namere in jih podkrepilo s svojim zaupanjem, zlasti ker smo uverjeni, da smo v vseh temeljnih političnih vprašanjih izraz in predstavitev ogromne narodove večine, ker po globokem prepričanju nas vseh to enotno želi in pričakuje ves naš narod in vse naše javno mnenje in ker vsi naši prijatelji in sosedje s pažnjo spremljajo naše delo. — V tem posebnem pogledu smatram za svojo dolžnost izjaviti, da bo današnja vlada, ko bo imela čas upravljati državne posle v mednarodnih odnosih, sledila preiskušeni poti Srbije. Kakor doslej hočemo biti tudi nadalje verni zavezniki, iskreni prijatelji in spravišni sosedje napram ostalim našim sosedom, verno čuvajoč s svojo krvjo svoja v stoletni borbi izvojevana prava in zavezujoč se svojih mednarodnih obveznostih. — Na tej podlagi, gospodje poslanci, mislimo delati in vztrajati ter se nadejamo, da bo ves ta naš program zadovoljivo odobren in poštrevno sodelovan. Domovina nas vse pozivlje na veliko in resno delo. Verujemo, da se boste vsi odzvali temu pozivu.«

To izjavo ministrskega predsednika sprejme zbornica z odobravanjem na znanje. — Potem zaključijo podpredsednik dr. Ribar sejo ob 17.15. Prihodnja seja bo dne 27. t. m. z naslednjim dnevnim redom: 1. razdelitev v sekcije, 2. debata o vladni izjavi, 3. ostale točke današnje dnevnega reda.

LDU Beograd, 26. maja. Na današnji seji Narodnega predstavništva je poslanec Melchior Čobal (socialist) interpelliral vlado o dogovoru glede eksploatacije gozdov kneza Auersperga, ter poslanec Adolf Ribnikar o režimu, ki krši svobodo tiska v Sloveniji.

Politične vesti.

— K občenemu zboru Kmetijske družbe 20. t. m., ki je bil, kot nadaljevanje lanskega, že sam nasebi nepravilen in zato po družbenih pravilih sploh neveljaven, izvemo naknadno neverjetno gorostasnost. Sleparsko skupaj sklepala klerikalna večina je uganjala nasilje, ki je diametralno nasprotno hinavski objavi v »Večernem listu«, glasom katere je geslo SLS »dik-tatura poštenosti in pravčnosti« (P). Kot zastopniki podružnice se je občne-ga zbora udeležilo nad 60 neupravičeno navzočih, ki jih podružnice sploh niso izvolile, 14 nečlanov in celo za enega mrtvega je glasoval pod njegovim imenom utihotapljen slepar. Vse to se je vršilo proti protestu in torej z vednostjo prvomestnika stolnega prošta ter škofijskega generalnega vikarja Kalana. — Za uveljavljanje spremembe pravil mora biti dvotretninska večina, kar družbena pravila strogo predpisujejo; proti nekaterim spremembam so bili utemeljeni ugovori in protipredlogi. Pred glasovanjem so vedeli in so priznali predpis pravil, ko

se je pa bila izkazala komaj navedna večina, je pa novi predsednik kar preprosto odločil, da predlagana sprememba ni nobena sprememba in zato zadostuje navedna večina. — Na vse to bi radi vedeli, čemu naj ima »Kmetijska družba« sploh kakšna pravila, saj zadostuje skupaj nagnati zadostno število pokornih backov pod vodstvom kakga Oreha, ki potrdijo vse, kar jim ukaže par nadutih, neolikanih klerikalnih mladincov. Upravičenemu predlogu opozicije je neki »gospod« odgovarjal s fino in duhovito frazo: »Figo, če hočete!« Novi, le potom sleparstva izvoljeni predsednik ter član deželne vlade, se je izrazil v žanru svojih tovaršev napram enemu, ki ga je opozarjal na neko nedopustnost: »Pojte se s...« Tako se je kranjska »Kmetijska družba« s svojo slavno preteklostjo, ki je bila osnovana na znanstveni podlagi v obliki akademije, po preteku 150 let prostosko spremenila v rovtarsko »Kmetisko društvo za Slovenijo«. In to zločinstvo na naši kulturi so učinili, ne da bi imeli najmanjšega povo-

da, ljudje, ki niso med sabo dobre besede za Srbijo, češ, da je za naše napredne razmere še preveč balkanska, daš sami posekajo Arnavte in najtemnejših pokrajin pravega Balkana.

Kako misli francoski poslanec Margaine o Jugoslovenih. V francoski zbornici je podal poslanec Margaine pismo poročilo o zakonskem načrtu s ozirom na ratifikacijo saintgermanske mirovne pogodbe. Med drugim omenja tudi italijanske irendente, eno najvažnejših vprašanj, ki jih je redila mirovna konferenca, in pravi: Da so se pridelili Italiji tudi neitalijanski narodi, je delo mirovne konference, ki je smatrala za potrebno, da se vzame onim narodom, ki so kalili mir, v bodoče možnost znova napadati sosedne narode. Nadalje pravi, da mora Francija gojiti napram Avstriji, Čehoslovaki in Jugosloviji dobrohotno politiko, čeprav se lahko Jugoslavijo pusti v ozadiju. Na koncu svojega poročila prosi Margaine zbornico, naj potrdi na podlagi teh nazorov mirovno pogodbo!

— Jugoslovani naj zasedejo Celovec. Kako živa je želja, da bi Celovec pripadel naši državi in kako pravilno so nekateri že lani spoznali, da je bodočnost Celovca zajamčena samo v Jugosloviji, kaže razprava, ki se je te dni končala v Celovcu. Hišni posestnik Eckhart je tožil deželnega svetnika Schumyja in tajnega svetnika dr. Pflanzla, ker sta decembra 1918 kot člana odposlanstva za pogajanja z ljubljansko vlado prinesla iz Ljubljane vest, da je odvetnik dr. Müller izjavil o Eckhartu, da mu je ta izrekel željo, da naj bi Jugoslovenci zasedli Celovec ter tam napravili red. Obtoženca sta bila oproščena, ker je bilo podano zastaranje in ker sta svojo izjavo podala v dobri veri. Seveda, se je moral Eckhart pred strojnimi sodniki v Celovcu silno previdno vesti ter je reduciriral svojo izjavo na željo, da bi zasedle Celovec antantne čete.

— Železniška zveza Beograd - Sarajevo - Split. Beograd, 26. maja. Velika angleška železniška družba je predložila ministrstvu saobračaja načrt za uspostavitve direktne železniške zveze med Beogradom - Sarajevom in Splitom. Kakor se doznava iz podružnih krogov bo ta ponudba velike angleške družbe sprejeta. Velik pomen bi imela za našo prestolico direktna zveza z Jadranskim morjem, zato je pričakovati, da ministrski svet v end svojih prihodnjih sej celo zadevo ugodno reši.

— Za reformiste. Koprivnica, 26. maja. 23. t. m. se je vršila tu izredna seja mestnega občinskega sveta radi odstavitve župnika Zagorca. Župan je poročal o splošnem položaju, nakar je podžupan učitelj Ličar predlagal v tej zadevi te-le resolucije: Mestno zastopstvo svobodnega mesta Koprivnica stavlja sledeče zahteve: 1. Protestira proti nasilju, ki ga hoče uveljaviti zagrebška škofovska stolica; 2. zahteva takojšnjo vpostavitve župnika Zagorca v službo, iz katere je bil suspendiran in 3. odobrava in se priključuje reformističnemu gibanju, ki zahteva ustanovitve samostojne narodne cerkve. — Vsi ti predlogi so bili od občinskega sveta soglasno sprejeti. — Ti predlogi koprivniškega občinskega sveta tvorijo jedro zahtev vseh ljudi, ki odobravajo reformistično gibanje, to je demokratizacijo in nacionalizacijo cerkve in odpravo celibata. — V Koprivnici je bil sprejet predlog podžupana soglasno in bo vsled tega sklepa ostal župnik Zagorca na svojem mestu kot župnik v Koprivnici.

— Zahvala Masaryku »Riječki SHS.« Zagreb, 26. maja. »Riječki SHS« je prejela od predsednika čehoslovanske republike dr. Masaryka preseren odgovor na brzojavko, ki mu jo je odposlala uredništvo ob priliki njegove sedemdesetletnice. V tej brzojavki želi predsednik dr. Masaryk Hrvatom in naši državi sploh najživahnejšega razvoja na vseh poljih.

— Neresenične vesti. Te dni so pisali nemški listi in po njih tudi nekateri slovenski časopisi, da je v Milanu izbruhnila revolucija in da so v soboto

Viktor Parma (Duma):

Dunajska opereta.

Operetna produkcija je dosegla v poslednjih letih kvantitativno svoj rekord. Dunaj nima danes nič manj kot 8, recí osem operetnih gledališč. Pred komaj desetimi leti je imel le štiri. Dramski umetnosti ustanovljena in posvečena nova moderna gledališča, ki so vrsto let resnično gojila resno in veselo Talijano umetnost, so se pod pritiskom razmer in prevladajočega okusa morala izpremeniti v operetna: Raimundovo, Dunajsko meščansko in Dunajsko komedijsko so se pridružila Metropolitnemu gledališču, in tudi velika etablismana »Rona-cher« ter »Apollo« vzpirajata — v zadnji dobi vsevečne operete. Že prej so gojila izključno operete in spevoigro Gledališče ob Dunajščici, Carlovo, Johanna Straussa ter Veseloligorsko gledališče.

Tako se je torej nudila in se še danes ponuja komponistom in libretistom, ki imajo srečo vdreti v železni obroč privilegirane, dobrodošli prilike slovesne operete in z njo pri-

brezkončnimi serijami predstav na troške med vojno hitro obogatela občinstva takisto urno obogateti. Publika uživa vse in med pravimi in pseudo - komponisti razločuje le redkokdaj. Za to skrbita klika in klaka! Zaman je ves odpor resne kritike, zaman vsa literatura, ki se bori proti opereti: na Dunaju odločajo operetni absolutisti, ki se jim klanja najširša publika. Opereta vleče in donaja milijone, a proti milijonom danes ni priziya.

Ce bi hotel podati natančen seznam operet, ki so nastale in se vpri-zarjale na Dunaju večer za večerom tekom vojne in se vpri-zarjajo še danes, bi moral napolniti z naslovi ves podlistek. Navedem naj torej le nekatere, recimo najznanije:

»Auf Befehl der Herzogin« (Grä-nichstetten), »Die drei Kavalier« (Berté), »Der Weltenbummler« (Fall), »Liebchen am Dach« (Stojan-owitsch), »Liebe im Schnee« (Benatz-ky), »Brüderlein und Schwesterlein« (Stiegler), »Die Verliebten« (Benatz-ky), »Fürstentum« (Fall), »Die oder keine« (Eysler), »Liebeszänber« (Oskar Strauss), »Liebestenfel« von Bistron, »Der fidele Geiger« (Eysler), »Tanzende Mask« (Be-

natzky), »Die Winerbraut« (Nedbal), »Goldene Töchter« (Milian), »Dreimäderlhaus« (Berté), »Ein Tag im Paradies« (Eysler), »Die Rose von Stambul« (Fall), »Rund um die Liebe« (O. Strauss), »Nimm mich mit« (Do-stal), »Wo die Lerche singt« (Lehar), »Saskia« (Nedbal), »Der dunkle Schatz« (Eysler), »Eine Ballnacht« (Oskar Strauss), »Hannele« (Lafite), »Erivan« (Nedbal), »Rund um die Bühne« (Eysler), »Hasard« (Reich-wein), »Sybill« (Jacobi), »Die Köni-gin der Luft« (Schwarz), »Gross-stadt-märchen« (Fall), »Der Zigen-nerprimas« (Kálmán), »Die Dorfmu-sikanten« (O. Strauss), »Das Hol-landweibchen« (Kálmán), »Johann Nestroy« (Reiterer), »Das Schwarz-waldmadel« (Jessel), »Das Sperr-sechserl« (Stolz), »Yuschl« tanzt« (Benatzky) itd.

Kakor vidite, je poleg starih imen tudi že precej novih: gotovo le, da so Lehar, Fall, O. Strauss, Eysler, Kálmán in Nedbal še vedno — prvi goslači. Vsi ostali so podrejeni glede dolžine serij in glede — zaslužka! Ogronna večina teh operetnih novitet se je vtopila v pozabnost; od vse mase se je ohranilo v spominu publika komaj pol ducata pesmic,

par valčkov ter morda en, dva marša.

Značilno je sledeče: nedavno so po dolgem času na odru Carlovega gledališča nanovo vzorizorili opereto »Dvorski norec«, ki jo je uglasbil že dolgo pokojni M. Adolf Müller. Premijera te operete je bila pred 34 leti in rajni Girardi je pel naslovno vlogo. Zdaj, ko so jo izkopal iz arhiva, je učinkovala kakor novost: njen 1. in 2. finale ter vse te originalne, duhovite melodije so poslušalce navdušile. Celo resni kritiki so poudarjali velikanski razloček v invenciji in okusu nekdanjih skladateljev v primeri z modnimi fabrikanti, ki učinkujejo le še z grobimi grotesknimi plesi in podvratno neokusnostjo.

Simptomatično je tudi dejstvo, da so začeli izkopalvati pozablene opere te davno umrlih komponistov ter podlagati njih melodijam nove tekste. Ali so ti teksti primerni ali neprimerni, ne vprašujejo dosti: glavno je »noviteta«, ki vleče in — donaša... Tej najnovejši metodi, ki zlorablja in izkorišča skladbe davnih komponistov, se imajo Dunajčani zahvaliti za opereti »Dreimäderlhaus« in »Hannele« z glasbo Schubertovo, in iz zakladnice tega prebogatega

komponista se je narodil tudi balet »Letni časi ljubavi«, ki se pravkar vpri-zarja v Državni operi. Kakor Schuberta so izkoristili tudi pred desetletji umrlega francoskega Hektorja Berliosa, čegar glasbo so urezali in nanovo sešili za »Balett-Divertissement«, ki polni takisto Državno opero. Po tem vzgledu je blivši ravnatelj Ljudske opere, Raoul Mader »spisal« opero »Beli orel« z izključno glasbo Chopinovo. Na Carlovem gledališču prepevava opereta »Nestroy« je sestavljena iz samih skladb najrazličnejših starodunaj-skih skladateljev. Na Ljudski Operi pa so vpri-zarjali opero »Der Gold-schmied von Toledo«, ki ima Offen-bachovo glasbo. Višek so pač dosegli na odru Raimundovega gledališča, kjer so vpri-zarjali »novo« opereto »Dichterliebe«: v njej nastopa in prepeva pesnik Heinrich Heine kot operetni ljubimec, glasba pa je zaleta iz najrazličnejših del Felixa Men-delssohna - Bartholdyja... Ce polde tako dalje, doživljuje Dunaj še oneret z glasbo nesmrtnega Beethovena in po frigate Bachovih se bo plesal naj-modnejši foxtrott.

Tako smo danes na Dunaju tudi v glasbi že strašno — komunistični!

tamkaj proglasiti republiko sovjetov. Imeli smo priliko govoriti s podravskim telcem Južne železnice g. Vrečkoma, ki se je prav te dni vrnil iz Pariza preko Milana v Ljubljano. Gospod Vrečko nam je izjavil, da so vse te vesti izmišljene. V Milanu je vladal v soboto popolen red in mir, stavkali so samo natakarji, vendar pa je bila pretežna večina restavracij in kavaren odprta.

— **Židje in medicina v Zagrebu.** Pišejo nam: Da je v Zagrebu polno židov, je bilo znano že pred vojno. Koliko se jih je pa sedaj priselilo, po padcu Kuneve vlade iz Madžarske, je skoro neverjetno. Človek bi komaj verjel, kako srečno se počutijo. Na prometnih krajih se sliši večina madžarski in nemški jezik. Najobčutnejše se pa to opazuje na medicinskem fakultetu. Tu tvorijo eno petino vseh slušalcev in došlo je tako daleč, da jih profesorji izprašujejo v nemškem jeziku. Demonstratorica fiziologije je madžarska židinja, katere se še dolgo ne bo naučila hrvatskega jezika. Razume je samo oni, ki je sposoben madžarskega ali pa vsaj nemškega jezika. Slušatelj je 670, od teh židov 161. Če bo šlo tako dalje, bo tudi v znanosti se začela trgovina in s tem začela tudi propadati. Židje so danes vsi toliko premožni, da si lahko privoščijo najudobnejše življenje ter potovanja, naši pa stradajo in trpe pomanjkanje in končno bodo morali naši zdravniki v vasi, židje bodo pa specialisti po mestih. Zanimiva je statistika slušateljev medicine, sestavljena dne 19. maja t. l. V prvem semestru je 43% židov, v drugem semestru 14%, v tretjem semestru 42%, v 4. semestru 11%, v 5. sem. 28%, v 6. sem. 25%, izvrednotih 15%. Splošno je 19% židov. Interesantno je, da jih je na tehniki tudi mnogo, na juristiki malo, na filozofski pa samo 1 galicijski žid. Izolirani so tako, da imajo svoje podporno društvo, kjer dobivajo masne podpore, svojo menzo, kjer smejo jesti samo židje in svoj klub »Judeja«. Prošle dni se je obdržal sestanek vseh visokošolskih organizacij; da se ustanovi na njem podružnica »Jugoslovanske matice«. Ob tej priliki so se izrazili židje - akademiki da kot cionisti ne želijo pri tej akciji sodelovati. Vseled tega je nastalo med akademiki tako ogorčenje, da se je konstituiral pripravljalni odbor, da se reši židovsko vprašanje na našem fakultetu, kjer so najštevilnejše zastopani. Skrajni čas je, da dobi naše vsuudiščišče zopet jugoslovansko lice. Časopisje vseh strank je jedrno v tem smislu, razven židovskih in komunističnega. M. P.

— **Gauvain o novem Nitifjevem kabinetu.** V »Journal des Debats« piše Gauvain: Niti praznično zmagovalje. Klerikalno - socialistična koalicijska je postavila v manjšino, toda on je končno dokazal klerikalnem ničevost manifestacije slabega okusa in jih pristili, da so vstopili v kabinet, kateremu načelnje on in sicer potem, ko su mu odrekli svoje sodelovanje. Niti je polagoma premagal svoje nasprotnike in tekmece za portfelje in postal znova ministrijski predsednik v takih razmerah, da bi bil v slučaju ako pride zopet v manjšino, razpustil zbornice edino sredstvo za rešitev krize.

— **Volitev predsednika v Čehosloviji.** Danes se vrši v Pragi formalna volitev novega predsednika čehoslovanske republike. Izvoljen bo seveda Masaryk, ker je, kakor smo že naglašali, volitev samo formalna, da se zažrti določbi ustave. Značilno je, da je nemška parlamentarna zveza v čehoslovanskem parlamentu sklenila, da se volitve predsednika ne udeležijo.

— **Turški odpor v Traciji.** V smislu mirovne pogodbe namerava Grška v kratkem zasesti zapadno Tracijo. To je izzvala ljut odpor med Turki. Na čelo protigrškega gibanja v Traciji se je postavil poveljnik turške posejke v Jedrenju (Odrinu) Džafar Paša paša, ki je sklical vse voditelje Trakijskega prebivalstva na zborovanje, na katerem so z 118 proti 82 glasovom sklenili, da se bodo z orožjem v roki uprli proti Grkom, ako bi skušali zasesti Tracijo.

— **Anglija in sovjetska Rusija.** V angleški spodnji zbornici je pred govorom ministra Bonar Lawa izjavil lord Cecil, da je v znanosti politični nastopil kritični trenutek. Namen svež narodov je, zavarovati mir. Zakaj se ni zaprosilo njeno posredovanje glede Poljske? Treba je preprečiti, da Finska in Rumunija ne začnejo nove vojne zoper boljševistično Rusijo. Nastop zveze narodov še vedno lahko prepreči vojno med Rusijo in Poljsko. — Minister Bonar Law je odgovoril na vprašanje, da ruska sovjetska vlada ni bila pozvana, naj vstopi v zvezo narodov in da se tudi ni uradno obvestila o njenem obstoju. Glede Poljske je dejal, da so boljševiki dovolj jasno izzvali Poljsko, tako n. pr. v poseladit Trockega na francoski narod, kjer veli: »Ko obratujemo s Djenikom, vrtemo svoje ogromne rezerve na polj. fronto. Ldu.

— **Načelnik generalnega štaba.** Vseled boleznimi vojvode Živojina Mišića je postavljen za načelnika generalnega štaba vojvoda Peter Bojović.

— V Beogradu je umrl narodni poslanec Milan Lakić.

— **Ukrajinski praznik sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.** Dne 24. t. m. dopoldne se je vršila v Zagrebu svečana proslava državnega praznika sv. Cirila in Metoda. Pri proslavi je sodelovala tudi vojska, ki je s svojo prisotnostjo povečala proslavo. Ob 9. dopoldne je armijski poveljnik general Vasilje v namiznosti sprejel delegacije in štaba

— **Ukrajinski praznik sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.** Dne 24. t. m. dopoldne se je vršila v Zagrebu svečana proslava državnega praznika sv. Cirila in Metoda. Pri proslavi je sodelovala tudi vojska, ki je s svojo prisotnostjo povečala proslavo. Ob 9. dopoldne je armijski poveljnik general Vasilje v namiznosti sprejel delegacije in štaba

— **Ukrajinski praznik sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.** Dne 24. t. m. dopoldne se je vršila v Zagrebu svečana proslava državnega praznika sv. Cirila in Metoda. Pri proslavi je sodelovala tudi vojska, ki je s svojo prisotnostjo povečala proslavo. Ob 9. dopoldne je armijski poveljnik general Vasilje v namiznosti sprejel delegacije in štaba

— **Ukrajinski praznik sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.** Dne 24. t. m. dopoldne se je vršila v Zagrebu svečana proslava državnega praznika sv. Cirila in Metoda. Pri proslavi je sodelovala tudi vojska, ki je s svojo prisotnostjo povečala proslavo. Ob 9. dopoldne je armijski poveljnik general Vasilje v namiznosti sprejel delegacije in štaba

— **Ukrajinski praznik sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.** Dne 24. t. m. dopoldne se je vršila v Zagrebu svečana proslava državnega praznika sv. Cirila in Metoda. Pri proslavi je sodelovala tudi vojska, ki je s svojo prisotnostjo povečala proslavo. Ob 9. dopoldne je armijski poveljnik general Vasilje v namiznosti sprejel delegacije in štaba

— **Ukrajinski praznik sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.** Dne 24. t. m. dopoldne se je vršila v Zagrebu svečana proslava državnega praznika sv. Cirila in Metoda. Pri proslavi je sodelovala tudi vojska, ki je s svojo prisotnostjo povečala proslavo. Ob 9. dopoldne je armijski poveljnik general Vasilje v namiznosti sprejel delegacije in štaba

— **Ukrajinski praznik sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.** Dne 24. t. m. dopoldne se je vršila v Zagrebu svečana proslava državnega praznika sv. Cirila in Metoda. Pri proslavi je sodelovala tudi vojska, ki je s svojo prisotnostjo povečala proslavo. Ob 9. dopoldne je armijski poveljnik general Vasilje v namiznosti sprejel delegacije in štaba

— **Ukrajinski praznik sv. Cirila in Metoda v Zagrebu.** Dne 24. t. m. dopoldne se je vršila v Zagrebu svečana proslava državnega praznika sv. Cirila in Metoda. Pri proslavi je sodelovala tudi vojska, ki je s svojo prisotnostjo povečala proslavo. Ob 9. dopoldne je armijski poveljnik general Vasilje v namiznosti sprejel delegacije in štaba

Neodrežena domovina.

— **Nad desetisoč priseljencev iz Italije** je sedaj v Gorici. Dobili so lepša stanovanja, oblast jim gre na roko, ako hoče kdo odpreti kakšno trgovino ali obrt, za domače Italijane so dobre podrtine, za Slovence pa velja, da naj lepo zapuste gorisko mesto. Domači Italijani se jezijo, »La Voce dell'Isontico« začudeno vprašuje, zakaj vlada to pusti v škodo domačin Italijanom, ali ne pomaga nič: italijanska vlada kolonizira Gorico s pristnim italijanskim življenjem, ker Gorica ima biti »italianissima«. Hudi politični boji se obetajo na Gorickem.

— **K izpitom zrelosti na slovenskem učiteljskem v Gorici** se je prijavilo 25 kandidatov in 13 kandidatkinj. Zrelih je 6 kandidatov in 8 kandidatkinj. Uspeli neugoden, ali kako naj bo ugoden, ako je učni zavod namenoma zaprt?

— **V Gorico** se je vrnil dr. Anton Gregorič. Stanuje v S. Gregorčičevem domu. Za časa begunstva je marljivo deloval na Dunaju, zadnji čas je bival v Celju.

— **Za deželno sodnega svetnika** je imenovan okrajni sodnik v Ajdovščini dr. H. Ferjančič. Ostane na svojem sedanjem službenem mestu.

— **Tržaški slovenski igralci** so priredili na Binkošti v Tolminu in Kobaridu dva koncerta z zanimivim vsporedom. Goriska mladina je priredila v dvorani »Centrala« v Gorici 25. t. m. predstavo s pomočjo tržaških igralcev.

O maršalu Svetozarju Boroeviču.

O Svetozarju Boroeviču nam pišejo s poučene strani. Svetozar Boroevič je bil potomec stare arbske rodbine iz Hrvatske. Po končanem vojaškem študiju je služil pri 52. polku, s katerim je sodeloval pri okupaciji Bosne. Leta 1886 je postal stotnik generalnega štaba, leta 1905 general. Do imenovanja za kornega komandanta je bil dodeljen vedno hrvatskim polkom in četam.

Leta 1914 je bil komandant 6. kora s katerim je odšel na bojišče v Galiciji. Pri bojih, kjer se je bojeval v sestavi 3. armade pod Brudermannom in kjer je bila ta armada potolčena, je njegov kor edini izšel iz boja zmagovit. Takoj po tem je bil imenovan za armadnega poveljnika 3. armade s katero se je boril pri Magieri in pozneje na prelazu Ušok - Dukla z velikim uspehom proti tedanjim ruskim armadam.

Leta 1915 v februarju je bil predstavljen za komandanta južne armade ali se je te časti branil, ker je nemški generalni štab od takratnega avstrijskega generalnega štaba zahteval, da bodi defenzivna črta Savska dolina, s čemer bi bila seveda vsa Gorenjska z Ljubljano vred izročena Lahom. Boroevič je vztrajal na zahtevi, da bodi defenzivna črta Soča, kateri predlog se je tudi pozneje odobril in šele potem je Boroevič prevzel poveljništvo južne armade.

Na tej črti se je bil v prvi soški bitki z 44. povečini črnovojnikiškim bataljoni in 14 baterijami proti 1., 3. in 4. italijanski armadi. Tolkel je 11 bitk na tej črti, vedno z manjšimi močmi in pod najtežjimi okolnostmi dovoza, a vedno z popolnim uspehom, dokler ga ni 12. bitka rešila sovražnikovega napada.

Na ponesrečeni plavski ofenzivi leta 1918 ni bil Boroevič čisto nič kriv, ker se je proti tej ofenzivi brani do skrajnosti, a se je končno moral udati Konradu in Ludendorffu.

Po prevratu se je naselil v Celovcu, kjer je živel popolnoma zase. Boroevič je bil nedvomno najboljši in najenergičnejši avstrijski general, ki je vedno vedel, kaj hoče, in ki je bil strateški talent prve vrste. Njegovi energiji je pripisovati njegove uspehe.

Boroevič se je že v mladem času moral boriti proti rasnim težkostem, kar je veljal za pronesiranega Jugoslovana. Bil je pravoslavni vere in šef nekolicinskih arbskih dobrodelnih združenj. Kako je bil avstrijskim oblastem na poti, kaže dejstvo, da je bil v početku vojske proglasen za sovražnika monarhije. Čital je vedno ob vsaki priliki in javno arbske časopise, ponajveč »Srbobran«, in je sledil s velikim zanimanjem dogodka v njegovi ožji domovini.

V njegovem značaju se je razvil tip pravega Ličana, 8 hrvatskih oficirjev in moštvo je vedno obhajal x

materinemu jeziku in je imel fascinirajoč vpliv nanje.

Politično se ni nikdar eksponiral. Med vojako se je večkrat popravevalo za njegovo mnenje o jugoslovanskih aferah. Tako mu je ministrstvo dalo na znanje in v izjavo akt generala Todora Bekića, ki se je prišlo, da so madžarske trupe onečistile arbsko cerkev in napravile iz nje hlev, na kar se je Boroevič s največjo energijo obrnil direktno na cesarja in zahteval, da se cerkev takoj izprazni in na novo posveti — kar se je tudi zgodilo.

V enakih prilikah je bil Boroevič vedno zavezan Srb.

Pismo iz Celovca.

»Rettungslos verloren! Deutsch-österreich vor dem Untergang! Die plärrende Not« itd. se glase razni napisi člankov v Nemških novinah cele Avstrije, v katerih se opisuje grozno stanje v katerem se nahaja Avstrijska republika in nje prebivalstvo in celo Koroške Nemške novine ne zaostajajo v podobnem tarnanju, le »Landmannschaft«, razne brošure in letaki pisani v agitacijsko svrhu v Celovcu prikazujejo ubogemu prebivalstvu cone B in nekaterim cone A Avstrijo, kakor korandantjo v kateri se cedi le mleko in med. Graške in Dunajske novine pišejo: Hat schon irgend einmal ein Kapitalist einem lammernen Bettler einen Kredit gewährt? in s tem vendar dovoli jasno pripovedujejo, da je Avstrija berač, ki le še komaj stoka, in obenem nam priporočajo naj si še pravočasno mrtvaške krste kupimo, ker pozneje bodo tudi te za 30%, in še več dražje. Takih člankov kar mrzoli po vseh nemških novinah in že so prišli pametni in treznomisli Nemci do spoznanja, da jih tudi priklonitev k Nemčiji ne more rešiti revščine, v kateri se nahajajo, in to iz enostavnega razloga, ker Nemčija sama nima drugega, kakor dolg, katerega bo zelo težko plačala. Kljub vsemu temu pa celovski Nemci in nemčurji polnijo s svojimi letaki in brošurami glave našim ljudem, da je edina rešitev v Avstriji, ki se bo prej ali slej priklopila k Nemčiji. Povejte mi dragi koroški rojaki, kaj bi pa bilo v tem slučaju? Ali mislite, da bi bilo bolje? Jaz ne verjamem in uverjen sem, da z menoj ne verjame tega noben trezen Nemec. Vsaj vendar poznamo Pruse. Njih se boje celo lastni bratje Bavarci, Saksonci i. dr., ki ravno sedaj zahtevajo ločitev od njih; le naši mogotci Lemeš, Angerer, Dörflinger i. dr. na vse pretege delajo, da bi nas prodali Prusom. Kar mi pišemo in kar naši bratje v coni A po shodih govorijo, je gola resnica, pa gorje onemu, ki danes tega ne verjame. To, kar delamo danes, delamo iz ljubezni do svojega naroda, katerega ljubimo kakor samega sebe. Kako nam gre v Avstriji menda vsak dovoli na sebi čuti, a kako stoji akcije v Nemčiji naj mu pa služijo v vednost prvi stavki uvodnega članka v »Samstagabendpost«, ki izhaja na Dunaju in ki se glase: Der Bund der Landwirte in Deutschland lässt folgenden Ruf ergehen: Deutschland ist in höchster Gefahr; denn sein wirtschaftlicher Zusammenbruch steht bevor. Hunger und bedroht seine Bevölkerung itd. Človeku se od groze kar lasje jezijo, ko čita obupa polne članke v nemških novinah, naj bodo te iz rajha ali pa iz Avstrije. Kljub temu se najdejo ljudje, ki vedoma zapeljujejo nevedno ljudstvo in ga gonijo v propast. Da bi ti ljudje imeli le malo poštenja v sebi in ljubezni do naroda poduzeti bi morali vse, da rešijo tudi svoj narod, ki se nahaja na gornjem Koroškem, gotovega pogina, ki film je zasiguran pod avstrijsko a še bolj pod nemško državno upravo. Državne blaginje trošilo ogromne vsote ljudskega denarja, a kakor nam dokazuje slučaj v Feldbachu, ki se je dogodil dne 8. maja t. l., nimajo državne blaginje denarja, da bi plačale kmetom živino, ki se jim je rekvirirala, vsled česar so kmetje navalili na trgovine in odnesli vse, kar so tam našli. Ta slučaj nam dovolj jasno dokazuje, da se denar pošilja na Koroško samo za agitacijske svrhe, samo na račun koroškega kmeta, obrtnika, trgovca in delavca, ki ga bo moral plačati po plebscitu, če bi cona B pripadla Avstriji, s proketo visokimi obrestmi. Današnji celovski mogotci pa bi se smejali s polnimi žepi in se v kaki tuji državi mastili na naš račun. So to besede ob enajst uri, ki naj si jih vsak prebivalec cone B dobro premisli, ker po toči zvonitvi bode prepozno.

Ker so ravno zadnje dneve celovski kričali izpuštili zopet ono svojih rac med ljudstvo, ki pravi, da sploh ne bo prišlo do plebscita in da so oni že pri antanti uvideli tako, da bo na Koroškem ostalo, kakor je danes, namreč, da ostanejo Jugoslovani gosposdarji cone »A«, a cona B pripade brez plebscita Avstriji; naj bo to povedano, da to ni res, ampak da je to le pobožna želja celovških mogotcev, kar s vsakim dnemom

bolj uvidevajo, da so igro izgubili v coni A in tudi v coni B. Mi se pa ne bomo zadovoljili samo s cono A in B, ampak hočemo tudi, da pripadejo k Jugoslaviji najbolj zavedni koroški Slovenci, ki tvorijo ogromno večino v Ziljski dolini, ker ogromno, da bi bili tudi oni z Avstrijo »rettungslos verloren«. Avstrijski državni upra-

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. maja 1920.

— **Minister Stojan Protić v Ljubljani.** Včeraj popoldne je prišel z avtomobilom v Ljubljano minister za konstituantno g. Stojan Protić. Nastanil se je v hotelu »Union«. Popoldne je posetil dež. predsednika g. dr. Brejca in konferiral z njim. Ker gospodje, ki so bili še napovedani iz Beograda, se niso prišli, se g. Protić jutri odpelje na Bled.

— **Štridesletnica nemškega »Schulvereina«.** V nedeljo se je vršilo na Dunaju slavnostno zborovanje nemškega »Schulvereina« v proslavo njegove 40letnice. Zborovanja se je udeležil nemški poslanik na Dunaju pl. Rosenberg, iz Nemčije pa so bili navzoči tajni svetnik Seeliger iz Leipziga in podpolkovnik Kieslich iz Stuttgarta. Kot govornika iz Nemčije sta nastopila Seeliger in Kieslich. Seeliger je v svojem govoru med drugim naglašal to-le: »Neupogljive volje 80 milijonskega naroda, da se združi v eno jedinstvo državno enoto, ne more preprečiti nobena sila na svetu;« podpolkovnik Kieslich pa je naglašal: »Navdaja nas nade, da se bo v bližnji bodočnosti vse, kar govori nemški jezik in ima nemško srce, od obali Severnega morja do Orlerskih snežnikov, od Rene do Donave združilo v eno državno enoto, v združeno nemško domovino.« O društvenem delovanju je poročal predsednik dr. Gross. V svojih izjavah je omenil, da se je v Čehoslovaki, kjer »Schulverein« kot inozemsko društvo ne more delovati, ustanovilo novo društvo, ki bo vršilo isto delo, kakor dosedaj nemški »Schulverein«. To društvo se je osnovalo v Pragi in nosi ime »Deutscher Kulturverband«. Od 1200 schulvereinskih podružnic jih je k novemu društvu že pristopilo 1000. Profesor Partisch je podal šolsko poročilo. V tem svojem poročilu je navajal med drugim: »Slovenci so zavrtili vse »Schulvereinske« šole in otroške vrtnice, učitelje so vrzli na cesto, jih izgnali ali internirali, deco pa potisnili v slovenske šole. Čvetoče nemško šolstvo na Kranjskem, na Spodnjem Stajerskem in odtrganih delih Koroške je popolnoma uničeno.« Na občnem zboru so sprejeli bistvene spremembe društvenih pravil, ki merijo na to, da se društvu omogoči delovanje tudi v inozemstvu. Kakšne so te spremembe, nemški listi tega iz previdnosti ne navajajo. Zato bo treba budno paziti na to, da ne bo nemški »Schulverein« pod kakšno nedolžno firmo znova pričel s svojim raznarodovalnim delom v naših krajih.

— **Ali je cenzura v Jugoslaviji odpravljena ali ne?** Gospod Viktor Parma nam piše: Jaz sem v neki važni zadevi poslal dne 24. aprila t. l. pismo gospodu vojaškemu kapelniku J. Muhviču v Zagreb. Gospod Muhvič je prejel to-le pismo še le 6. maja t. l. Njegov odgovor mi je gosp. Muhvič poslal že dne 8. maja t. l. in to-le njegovo pismo sem prejel danes, to je 21. maja 1920. Pismo z Dunaja do Zagreba in nazaj na Dunaj potrebuje torej skoraj cel mesec, približno torej kakor do Bombaya in nazaj. Glede na take žalostne razmere mislim, da je moje vprašanje popolnoma opravičeno. Z odličnim spoštovanjem Viktor Parma.

— **Vsa Francoska se raduje in vsi sloji naroda dajejo duška svoje-mu veselju ob zavesti, da se je vrnila v narode domovine Alzacija Lorena.** Kaj pa mi? Vsa Jugoslavija mora objeti svoje severno dete. Slovenski Koročan. To je najlepša pokrajina naše države, a bliser njen je Vrbsko jezero s svojimi letovišči. Številni dopisi in vprašanja, ki prihajajo na vsi glade teh le tovišč, nam pričajo, da vsi Jugoslovani znajo ceniti vrednost prirodnih čarov naših koroških letovišč. Zlasti nas veseli, da se v tako obilem številu javljajo bratje Srbi in Hrvatje. V tej smeri dalje — in naše delo bo gotovo rodilo sad. To pot opozarjamo, da so predpisi glede posebnih potnih izkaznic za Koroško razveljavljeni in je torej letoviščarjem etc. dohod iz vse Jugoslavije v vse kraje cone A prost. S tem je potovanje gotovo zelo olajšano in se torej nadejamo, da se p. t. občinstvo v obilem številu posluži te ugodnosti. Pripravljeni so vsi hoteli in dnevi so lepi kakor naša. Zato brez pomislekov — na pot v Koročan. V zibelki slovenstva pa na veselo svidenje! Pojasnila se do be slej ko prej točno od Ekspoziture gen. kom. za tuiski promet v Borovljah na Koroškem.

vi, kakor raznim mogotcem, ki pošiljajo ogromne vsote denarja v svrhu propagande v Celovec, pa že danes povemo, da je škoda za vsak krajcar, ki se v to svrhu izda, in naj se denar raje uporabi v bolj koristne namene, katerih v Avstriji gotovo ne manjka. —*— Celovečan.

— **Tržaška »Edinost« naznanja** v svoji sobotni številki, da preneha izhajati kot dnevnik in da bo od sedaj izhajala samo trikrat na teden in sicer v torek, sredo in soboto. Izdajateljstvo »Edinosti« navaja v svoji izjavi kot vzrok, da se je moralo odločiti za ta ukrep, okolnost, da bi »na-ložila italijanska časnikarska delovna pogodba, katere uveljavljenje so zahtevali uredniki, podjetju natežja bremena. Ker izdajatelj niso mogli, ne smeli prevzeti vseh drugih, z novo pogodbo zvezanih zelo dalekosežnih obveznosti«, so se odločili, da opuste dnevno izdajanje lista. Ta ukrep je težak udarec za narodno stvar v Primorju. Ako kdaj, sedaj potrebujemo v Trstu glasilo, ki naj dnevno z vsjo odločnostjo in v nemo zastopa naše narodne interese. Zato se bojimo, da ne bo rodila ta odločitev dobrega sadu.

— **Notranja borba med Kočevci.** Iz Kočevja nam pišejo: Kočevski glasili »stari« in »mladi« sta si v laseh radi dopisa v »Slov. Narodu« in se zaman trudita oprati zamorca, očitajoč si drug drugemu prav zanimive stvari, kar nas pušča do duše hladne. Toda, kar smo pisali, drži, na desno in levo. Nakratko, pa odkrito rečeno: gibanje okoli »Genossenschaftlerja« je vzbujalo izprva dokaj simpatije. Ali dvolična igra, ki se je uganjala zadnji čas, je pokvarila vse. Mi vemo več, kot se gospodom sanja, pa ne pišemo radi za državne pravdnika, če nismo uprav izzvanj. Mar hočejo utajiti, kar je videl in slišal gospod dvorni svetnik K. sam? Da je bil organiziran pohod kmetov nad mesto? O prispevkih za stavko so pisali že z drugih strani, a pogrevati razne »liste kandidatov in obsejnikov« se nam ne vidi okusno, daj si notorici. Ej gospoda, »Gegenm marschieren, verein schla-gen«, se to pot ni obneslo, in se tudi ne bo, pa naj piše »O.« zamozavestno ali kovarno. Če pa hočete debato nadaljevati, svobodno vam, odgovor ne izostane, primeren in točen. Zankrat smo končali.

— **Najcenejše meso v Švici** je sedaj, kakor je oglašeno v listu »Schweizer Hotel - Revue« nerutni-na iz Jugoslavije. Pisci, purani, gosli se ponujajo en kg po 420 švic. frcs. Navzilec daljavi in kljub prometnim težavam umelo spretni Švicarji izkoristiti nakupne prilike pri nas in pa razliko v denarni vrednosti. Ko čitamo v tujih listih take oglašne konsumentje v Jugoslaviji, se spomnimo z žalostjo naših lastnih aprovizacijskih razmer. Vsepozno po svetu, celo na Dunaju padajo cene. Pri nas pa draginja nič ne odjenja. Beremo, da padajo cene pšenici in moki, ali ne čutimo tega. Grizljaj slabega kruha se po gostilnah prodaja po 70 vin. Zele-njave je toliko, da ne vedo, kam z njo. In vendar plačujemo v Ljubljani na primer gorostasne cene. Ali nima naša deželna vlada res nobene skrbi za konsumente? Ali ji je popolnoma vseeno, da se morajo delavci in uradniki oglašati z vedno novimi zahtevami, ker se vzdržujejo pri nas oduševske cene? Kam pride naša obrt in naša industrija, če vlada nemo gleda, kako omagujejo konsumentje pod to umetno vzdrževano dragjino. Gospoda pri naši deželni vladi ganite se!

— **Hišnim posestnikom.** Političsko ravnateljstvo opozarja na svoj razglas z dne 22. maja 1920, številka 647/1/Pred., po katerem morajo vsi hišni posestniki, hišni oskrbniki in drugi obvezanci za zglastve stanova-licev takoj prevzeti na bližnjih policijskih stražnicah tiskovne za popisovanje prebivalstva ter jih točno izpolniti — sicer bi zapadli strogi kazni. To popisovanje je važno za vsakega, ker bo tvorilo podlago pri reklamaciji raznih volitev.

— **Za slepo deco** je daroval g. Fr. Manko iz Stročje vasi pri Ljutomeru svoto 200 K povodom izstopa iz službe zavoda. — Neimenovani gospod trnovskega predmestja, je daroval znesek 20 K. — Srčna hvala! Prosimo posnemajte!

— **Povišanje pristojbin v čekovnem prometu.** Ministrstvo za pošto in brzojav je povišalo počenši s 1. junijem t. l. pristojbine v čekovnem prometu pri kr. poštovem čekovnem uradu v Ljubljani in sicer: 1. Manipulacijsko pristojbino na 20 vinarjev od vsakega uradnega opravila (vknjižbe), ki se vrši na računu; 2. pristojbino za inkaso poštne nakaznice na 10 vinarjev; 3. pristojbino

10.000 K na pol pro mite; 4. ceno za položnice na 12 vinarjev od komada; 5. ceno za čekovni zvezek do 50 listov na 12 K brez kolkovine. Seznami za čake se bodo oddajali: veliki format (50 nakazil) za 1 K, mali format (20 nakazil) za 50 vinarjev. Seznami za položnice veliki format do 15 vinarjev, mali format po 10 vin., zaviti po 15 vinarjev.

— V Radovljici je umrl ministerjalni svetnik Kolman pl. Fest. Pogreb je bil danes popoldne.

— Kantina v šentpeterski vojašnici. Ker je umrl dosedanj kantiner v šentpeterski vojašnici, je oddati do gostilno potom javnega razpisa. Dosedaj se oddaja te kantine še ni razpisala. Načrtujemo se, da se bo to v kratkem zgodilo in da se bo kantina oddala potrebnim, v gostilniški stroki izvežbanim invalidom.

— Področje. Vsem izletnikom goriske in tržaške podružnice SPD, ki so ob priliki izleta na binkoštni ponedeljek k Baškemu jezeru darovali 370 K v svrhu nabave šolskih potrebščin našim primorskim beguncem v Področju, se najtopleje zahvaljujem.

— Fr. Belin, učitelj.

— Kopališče Toplice na Dolenjskem je dosedanj lastnik knez Karol Auersperg prodal neki hrvaški družbi. Kupnina je znašala pol milijona kron.

— Poroka. V Celju se je poročil g. dr. Vane Radej, tajnik in trgovinskem ministru v Beogradu, z gđ. Nado Prešernovo. Bilo srečno!

— Umrl je po daljši bolezni v Leonišču g. Fran Kham, trgovec na Miklošičevi cesti. Pokopnik je bil zvest pristaš naše stranke. Bodi mu ohranjen prijazen spomin!

Krapinske - Toplice. Saopćuje se p. n. javnosti, da je sezona u ovom opće poznatom kupalištu otpočeta i da se voze prilike nalaze svaki dan naposljetku Zabok i Rogatec kod jutranjeg i popodnevnog vjeka na raspolaganje. Preporuča se stan kao i sjedalo u omnibusu kod kupališne uprave pravodobno naručiti. Izvrstna opskrba je ove sezone osigurana. Sve cijene se ravnaju prema zagrebačkim maksimalnim cijenama.

Rezgmas. V ponedeljek, dne 31. maja t. l. ob 10. dopoldne se bo vršila pri županstvu v Bistričici pri Kamniku javna dražba približno 1000 kbm smrekovega lesa, ki je na Veliki planini v kraju »Simnovca« nad Kamnikom. Les se lahko ogleda vsak dan do 30. maja t. l. na lcu mesta. Vsa podrobna pojasnila in dražbene pogoje daje načelnik gospodarskega odseka France Štruk iz Praprotna za Kalom. Gospodarski odsek Velike planine.

Koncert v kavarni Zvezda. V petek dne 28. t. m. se vrši pred kavarno Zvezda vojaški koncert od 20. do 23. zvečer. Vstopnina prosta.

Promenadni koncert. Povodom cvetličnega dne D.J.M. priredi »godba državne divizijske oblasti pod vodstvom kapelnika dr. Čerina« dne 29. maja ob pol 18. do pol 20. v Zvezdi promenadni koncert.

Koncert danes in vsak dan v »Plenjski restavraciji« poleg nunske cerkve v Gradišču. Svira čehoslovaška danska kapela. Za obilen obisk se najtopleje priporoča Josipina Šmid, restavratorka.

Vojni davek in stanovanjska naredba.

Država potrebuje denar in že sedanjne socialne razmere zahtevajo, da ga vzame tam, kjer ga posestnik najlažje pograba. Plačajo ga naj vojni dobijkarji, oni, ki so si nakupili ravno takrat največja premoženja, ko so se borili ostali sloji prebivalstva za lakoto in s pomenjanjem.

Dohodnina v zvezi z vojnim davkom, kakor se je začel predpisovati po zakonu z dne 5. aprila 1920. Uradni list št. 49, bo zadela zelo občutno vse vojne dobijkarje, to je vse one, ki so imeli v letih 1914 ali 1915 najmanj 13.000 K, v letih 1916 ali 1917 najmanj 15.000 K, v letu 1918 najmanj 26.000 K in v letu 1919 najmanj 39.000 K dohodka, in sicer tako, da je ta dohodek presegal onega iz leta 1913 v letih 1914 ali 1915 za več nego 3000 K, v letih 1916 ali 1917 za več nego 5000 K, v letu 1918 za več nego 6000 K, v letu 1919 pa za več nego 9000 K.

Za leto 1919 so določbe vsled di-narske tarife nekoliko miljeje; toda za sedaj imamo v mislih samo leta 1914 do vstevaja leta 1918.

Ako je imel kak trgovec ali obrtnik leta 1913, n. pr. 10.000 K dohodka, v enem ali drugem imenovanem letu 1914 do 1918 pa 100.000 K, 200.000 K ali 300.000 K, bo plačal na dohodnini (z vojno doklado vred) in na vojnim davku skupaj 51.213 K 80 v, 134.582 K ali pa 250.232 K. Po dosedanjih zakonih že plačani davek se mu bo v vsote vračunal.

Zadeva je popolnoma v redu; vojni dobijkar naj le plača, ostane mu še vedno dovolj, namreč 44.786 K 20 v, 65.418 K ali pa 69.768 K.

Drugega pa je zadeva pri višji dohodkih. Tu je narejen zakon, vsaj glede Slovenije in Dalmacije, kjer so ostali v veljavi še dosednji avstrijski predpisi o vojnim davku, pa le prepo-vršno.

Dohodnina z vojno doklado vred in vojni davek znašata pri dohodku: 1.000.000 K skupaj 942.412 K 2.000.000 » » 1.989.812 » 3.000.000 » » 3.037.212 » 4.000.000 » » 4.084.612 » 5.000.000 » » 5.132.012 » 6.000.000 » » 6.179.412 »

dohodka 1.000.000 K torej 57.588 K, od 2.000.000 K pa celo samo 10.188 K.

Ako je zaslužil kak trgovec 200.000 kron, je smel porabiti za življenje — kakor zgoraj navedeno — 65.418 K; ako je pa zaslužil 2.000.000 K mu je ostalo za življenje le 10.188 K, torej niti toliko, kolikor je znašal zaslužek kaknega navadnega rokodelca. Vse ostali dohodek mu konfiscira država.

Pri še višjih dohodkih je razlika še bolj nesmiselna. Dohodnina (z vojno doklado vred) in vojni davek skupaj sta pri dohodku 3.000.000 K že višja nego dohodek! Država ne pusti davčnemu zavezancu od vsega njegovega dohodka zanj in za njegovo družino za življenje niti vinarja, ravno nasprotno, on si mora vzeti lepo število tisočakov — na posodo ali jih mora pa ukrasti — da plača davek.

Trgovec, ki je imel n. pr. 4.000.000 kron dohodka, mora plačati za dohodnino in za vojni davek vse ta dohodek in še 84.612 K po vrhu.

Tako neumnega davčnega zakona še niso nikjer naredili.

Vsi ti računi veljajo za davkoplačevalce, ki imajo družino; za samce je račun še bolj neugoden, ker je pri njih dohodnina še višja.

V poročilu finančnega ministra dr. Jankovića na prestolonaslednika je omenjeno, da je smatrati še kot nekaj gotovega, da se bo ta zakon sprejel tudi od parlamenta. Naloga naših poslancev je, da zakon glede Slovenije in Dalmacije vsaj v toliko izpreme, da se bo smela odbiti od čiste-ga dohodka še posebej tudi nanj od-padajoča dohodnina z vsemi pribitki.

Ta dohodnina znaša pri davkopla-čevalcih, ki imajo družino, z vojno dok-lado vred pri dohodku:

100.000 K skupaj	8.718'80
200.000 »	23.082'00
300.000 »	39.782'00
1.000.000 »	142.912'00
2.000.000 »	290.312'00
3.000.000 »	437.712'00
4.000.000 »	585.112'00
5.000.000 »	732.512'00
6.000.000 »	879.912'00

Za te zneske bi se čisti dohodek zmanjšal in vojni davek bi se odmeril potem samo od ostanka.

Tako je bila obdoba gotovo tudi nameravana. V Beogradu pa ali niso vedeli, da se po avstrijskem zakonu o vojnim davku (ki je ostal glede tega še neizpremenjen v veljavi) dohodnina ne sme od odmerne podlage odtegniti, ali pa so bili mnenja, da je ta dohodnina tako malenkostna, da ne pride skoraj nič v poštev. Zadeva je pa ven-darle drugačna in naloga naših poslancev je, da dosežejo izpremembo tega zakona, kakor rečeno, v tem smislu, da se od čistega dohodka v svrhu odmere vojne-ga davka odbije poprej na ta do-hodek odpadajoča dohodnina z vsemi svojimi pribitki (10% ali 15% pribitek za manj obtežena gospodarstva in pa 15 do 120% na vojna doklada).

Ugovarjal bi kdo, da je davek še tako prenizek, ker je marsikdo veliko več zaslužil, nego je napovedal davčni oblaest. Res je to. Ravno tako je pa tu-di res, da se davčna oblast na take ne-pravilne napovedi v obče preneslo malo oziroma zanj so merodajni pred vsem uradne poizvedbe. Dohodnina in vojni davek se odmerjata torej povprečno vzeto kljub temu le od pravih dohod-kov. Včasih je uradno ugotovljeni do-hodek morda res še vedno nekoliko prenizek, v drugem slučaju je pa mo-rebiti celo previsok in davčni zaveza-nec odmere pri najboljši volji tudi pri-zivnim potom ne more izpodbiti, ako nima svojih knjig v redu ali pa če je bil kontumaciran.

Nazadnje pride še stanovanjska od-poved. Od dohodka 2.000.000 K bo mor-al plačati trgovec ali obrtnik dohod-nine in vojne-ga davka skupaj 1.989.852 kron, ostane mu torej še 10.188 K. Ta zadnji znesek je porabil »milijonar« na vsak način za življenje, vsaj je vzdr-ževanje njegovo in njegove družine vsaj toliko stalo kakor ono kaknega na-vadnega rokodelca. Odhod naj vzame sedaj milijon, ali vsaj stotisoč, da bo zidal hišo! Odhod naj vzame denar za zgradbo hiše dalje oni, ki je imel do-hodka 3 ali več milijonov, ki bo moral dati v sta dohodek za davek in narediti zaradi davka še dolgeve po vrhu!

Tu se jasno vidi, da ni mislila de-želna vlada prav nič, ko je naredila glasovito stanovanjsko naredbo. Ozi-rati bi se bila morala tudi na načrt za-kona o vojnim davku.

Ultra posse nemo tenetur, tudi milijonar ne!

Narodno gospodarstvo.

— ng Blagovni promet v obmej-nem pasu, ki je 15 km širok, urejuje poseben pravilnik, objavljen v »Služ-benih novinah« broj 110. Pravilnik se nanaša le na robo, katere izvoz je pre-povedan, odnosno pridržan Srednjači sadrugi. Promet s ostalim blagom je prost. Prenos prepovedanega, odnosno pridržanega blaga iz jedne oblike v drugo obliko obmejnega pasa (cone) je dopusten le s privolitvijo oblike. Dovolj za eksport prepovedanega, od-nosno pridržanega blaga iz notranjosti države v obmejni pas, je dovoljen le proti odpremljenim izkaznicam, ki jih iz-dajajo pristojna glavarstva. Odpremlni-ce morejo dobiti le uradne organizaci-je in legit. trgovci. Odpremlnice spre-m-ljajo blago. Blago, ki se saloti brez do-voljne oblike ali odpremlnih izkaznic, bo konfiscirano. Z njim razpolaga mi-nistrstvo za prehrano. Ovuđni do-bi-morajo to, drugo pa izkaznico za

bo 10—50%). Tihotapstvo preko meje je prepovedano in spada v kompeten-co carinskih oblasti. Določila pravilni-ka so v veljavi od 19. maja t. l.

— ng Pogajanja zaradi plačila vnaprejšnjih dolgov med francoskimi in avstrijskimi finančniki prišlo v Parizu začetkom junija. Gre za plačilo pred-vojnih dolgov, ki se glase na krome in franko. Mirovna pogodba ima trda do-ločila, ki ukazujejo plačilo dolgov v kronah po tečaju zenevske borze. Av-strijska finančna uprava stoji na sta-lišču, da treba izpremeniti mirovno po-godbo, ker avstrijski dolžniki ne sme-jojo bremen, katere nalaga ta pogod-ba. Plačati bi mogli dolgeve le v efektivnih kronah po nominalni vrednosti. Pri predstojeh pogajanjih bojevo Av-striji preskusiti, kaj je dosežno. Glav-ni upnik je itak Anglija.

Kultura.

— Koncert jugoslovenskega pev-skega društva »Jadranc« v Pragi. (Iz-virno poročilo našega praškega dopis-nika.) V sredo 19. t. m. je priredilo praško jugoslovensko pevsko društvo »Jadranc« lepo uspel pevski večer s plesom v prostorih praške Meštanske Besede, katere je, kakor vedno, še gre za jugoslovenske prireditve, dala svoje prostore brezplačno na razpolago. Valje-tu, da se je »Jadranc« ustanovil šele pred enim letom, je dosegel že lep umetniški nivo. Naglasiti pa je treba še posebej, da »Jadranc« ne vrši samo svo-jeje namena kot pevsko društvo, mar-več da deluje zelo marljivo tudi za češko - jugoslovensko vzajemnost, ker širi po Čehoslovanskem poznavanje jugo-slovenske pesmi. V Pragi je društvo pelo že večkrat pri različnih prilikah, posebno pa je občinstvu v spominu na-stop »Jadranc« na dan sv. Šave pred predsednikom Masarykom. Imenit-nejši mest je Jadran lani obiskal Plzenj, Píbram in Jičín, povsod zapu-ščajoč najlepše spomine. Letošnjo se-zono je priredilo društvo v nedeljo 16. t. m. koncert v Kunti Gori, kjer bilo društvo z velikim navdušenjem spre-je-to. »Jadranc« bo letos obiskal sopet Plzenj, Pardubice in Karlove Vary ter bo 21. junija sodeloval pri vseoslov-anskem koncertu Čehoslovanske narodne demokracije. — Koncert dne 19. t. m. pomeni za »Jadranc« zopet velik korak naprej. Bil je to docela samostojen kon-cert, v katerem je društvo izpolnilo vse program samo. »Jadranc« je prednašal moške in mešane zборе Marinkovića, Mokranjca, V. Novaka, Švaba, Binčiče-ga in pesmi Milojevića, Konjovića in Hajdriha. Zaslugo za lepo in umetniško dovršeno petje imata v prvi vrsti mar-jlivi dirigent pevskega zbora g. Jovan Šrbulji ter solisti gđ. Jelka Sta-movičeva in Dara Petrovičeva. Večera se je udeležil tudi poslanik SHS minister H. Fibar, predsednik češkega odbora »Jugoslavijet« ing. Šohmid t. l. dr. Po končani prireditvi so ostali posestniki še dolgo zbrani pri plesu.

Pevci! V družbi, na izletih bi radi zapeli lepo pesem, starih velikih pes-maric ne morete nositi seboj, zato prak-tični potrebi zelo vztraja »Mala pes-marica«, ki na lepem papirju tla-ka-na in v zepni obliki prirejane, objavlja naše najlepše in najpopularnje moške zборе, kvartete. Cena posameznik zvezkom je za današnje razmere izred-no nizka, izvod stane le K 1. Naj bi ne bilo pevca, ki bi se ne omislil »Mala pesmarica«! Naroda se v Zvezni knjigarni, Marijin trg, Ljubljana.

— Kmetova Marija: Bilke, Natis-nila in založila »Zvezna tiskarna« v Ljubljani. 89, 93 str., 17 in 18. snopič Narodne knjižnice, prinašata dvanašetero krajših in daljših črtic na-še priznane sotrudnice »L. Zvonac« Marije Kmetove. Preveza jih nežna erotika, polna iskrenega sočutja, ko govori o sanjah ženskega srca, o prevarani ljubezni, o sorodnih dušah. V lahkih ritmih se zibljejo opis narave: lirika v izbrušeni prozi. Pretresljiva je zgodba Tončeta Skočjara, sina učiteljeve vdove; žaložara izgrešenega mladega življenja, ki ugasne tiho in za-puščen v rokah usmiljenke. »Konec učitelja Možeta« slika zadnje trenutke učitelja - trpina, ki je nekoč poln za-panja gri v življenje, kakor nebroj drugih njegovega stana. Sanjal je o zlatih gradovih, o velikem delu in visokem cilju, a omagal pod križem. Okusno opremljeno zbirko z vsakozki resno vsebino toplo priporočamo slovenskemu občinstvu. Cena 8 K.

— Pravo in revolucija. V Založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani je izšlo v Zbirki političnih, gospodarskih in so-cijalnih plesov kot V. zvezek otvorit-veno predavanje univ. prof. dr. Leonida Pitamca pričetkom juridične fakul-tete vseučilišča v Ljubljani »Pravo in revolucija«. Brošura, ki obsega 19 stra-ni, stane K 750.

— Šiklji Ferdo: Jadranske pitanje na konferenciji mira v Parizu. Zbirka akta i dokumenta. Zagreb, izvanredno izdanje Matice Hrvatske, 1920. Str. 134. Cena 20 K.

— Naliti Branislav: Običajni čovek. Zagrebška Humoristična knjižnica je pod uredništvom Mil. B. Jankovića za-čela izdajati z latinico vse popularne in lahko vpriporočljive B. Nalitičeve ko-medije. Prva je šala v treh dejanjih z naslovom »Običajni čovek« (Nalitičev človek), ki je deloma zajeta iz avtorje-vega doživljaja in ima nekaj prvot-nejših značajev. Burkasto dejanje s raznim zametom teje gluko, živahno in brez karikiranja; vse obsega so re-alistično, zajeta sicer iz avstrijskega malomeštanstva, a igralcem lahko um-ljivo. Znano nam je, da se prav ta burka že prevaja na slovenskino ter je v kratkem dostopna našim očem. —

vsaki original prav ščne izdaje stane K 750 ter prinaša sliki Ošca Ilija Sta-nojevića, najodličnejšega komika beo-grajskega Narodnega pozorišta, v vi-šji Jovanče Jagodina.

— Nova Svetlost. Od 1. julija t. l. prične angleški podporni fond »War Blind Relief« izdajati časopis na slepe invalide pod naslovom »Nova Svetlost« v aršsko - hrvatskem in slovenskem je-siku. Urednik lista bude upravnik do-ma slepih invalidov g. Veljko Ramada-nović. Uprava Doma slepih invalidov v Zemunu poziva vse slepe invalide, kateri so izvršili šole po Braillovem si-stemu na Francoskem, Afriki, Zagrebu, Ljubljani, Gradcu in na Dunaju, da ja-vijo svoje naslove ter bodo dobivali list brezplačno. Naslov: Uprava Doma sle-pih invalidov v Zemunu.

— Sighele Scipio: Javno mišljenje. — Umjetnost i gomila. Preveo dr. Krunoslav Bego. Zagreb, 1920. Izdanje knjižare Csepai i Popovac. Prof. Sighe-le, pravnik, kriminalist, sociolog, po političnem mišljenju italijanski nacio-nalist, predsednik irendentovskega društva »Trento e Trieste«, je umrl le-ta 1913. v Firenzi. Napisal je celo vr-sto kriminalističnih, socioloških in po-litičnih del, ki so zaradi originalne du-hovitosti, demokratiških načel in ele-gantnega stila prevedena v različne slovanske, romanske in germanske je-sike. Tudi Hrvatje imajo že tri dobre prevode: Moderna Eva, Proti pa-riamentarizmu in zgoraj na-vedeni. Dr. F. Dominiković in dr. Kr. Bego sta se lotila prevesti Sighelevo najaktualnejše razprave. Tako jih lah-ko čitamo tudi Slovenci. Velezanimive, globoke, izvršne in prijetno čitljive so zato jih toplo priporočamo. Prevodi so lahko umljivi, brez turizmov in bal-kanizmov. Cena 8 kron.

— Urliž S.: Črtice iz dalmatinskega školstva od dolaska Hrvata do g. 1910. I. dio, do godine 1814. Zadar 1919, iz-dala Matice Dalmatinska. Str. 146. Cena 10 kron.

Sokolstvo.

Bliski Sokol priredi v nedeljo, dne 30. t. m. javno telovadbo in za tem veseli-ko. Sodeluje lastni tamburaški odsek. Za-četek ob 16. (novi čas) popoldan. Veselica ob 17. uri.

— Sokol v Trebnjem priredi dne 30. maja izlet v St. Vid pri Zatičini, spo-je-n z javno telovadbo. Prijatelji sokol-stva na svidenje!

Sokol v Notranjih Goricah pri-re-di ob priliki 10letnice javno telovadbo z veliko vrno veselico. Sodeluje pol-noštevilna godba državne divizije pod osebim vodstvom g. kapelnika Dr. Čerina. Posebni vlak, odhod iz Ljub-ljane ob 3. pop. odhod iz Notranjih Go-ric ob 9. zvečer. Vlak pristane ob-krat tik veseličnega prostora. Za dobro-jed in pijačo vsestransko dobro pre-skrbljeno. Vsi prijatelji in prijateljice Sokolstva se vljudo vabite. Odbor. k

— Iz Premurja nam pišejo: Na praznik sv. Petra in Pavla, to je 29. ju-nija t. l., priredi murako okrožje Sok-la izlet v Mursko Soboto, kjer se bo vr-šila javna telovadba in velika ljudska slavnost. S tem nastopi Sokol prvič na prekmurskih tleh. Izlet je velike važ-nosti za probujo sokolske misli ter na-rodne in državne ideje med Prekmurci. Računa se na veliko udeležbo gostov izven Prekmurja, da pokažemo, da smo vsi bratje. Pričakuje se tudi, da se bo do izleta udeležili bratje Hrvatje in Sr-bi. Priprave za prireditve so v Murski Soboti v polnem teku. Računa se s tem, da bo vozil ta dan poseben vlak vsaj iz Maribora do Radgone.

— Zlet novomeške sokolske župe se vrši 8. avgusta v Novem mestu, Bratska društva naj vvažujejo ta slav-nostni dan za Novo mesto! Vabila sle-de. Podrobnosti se objavijo v sokolski rubriki »Slov. Narodac«.

Turistika in sport.

— Izletnike na Golice bo zanimala vest, da se v nedeljo 30. t. m. otvori na Planini pri Sv. Križu planinska restav-racija s prenočišči v vili »Francja«, ki je bila prej last primarija dr. Vinka Gregoriča.

Koča na Kokrskem sedlu se otvori v nedeljo, dne 30. maja. Preskrbljeno je za dobro postrežbo. — Grintovec je lahko do-stopen, ker je že skoro brez snega. Tudi »Pisja glava« je dostopna, pod katero tv-riča čudodelna studenčica, ki vsakogar okrepča! — Planinci, udeležite se v obil-nem številu otvoritve koč! Na plan, na najvišji vrh kamniških planin!

Slovenski dirkalni klub v Ljubljani pri-re-di, kakor že objavljeno v letošnji sezoni več dirk. Prva vozna dirka vrši se dne 30. maja in galopna dirka dne 3. junija t. l. na vojaškem vzbalističu, kjer se je prostor temu primerno uredil. Za dirko je še večje število konj priglanih, posebno so iz Za-greba, Maribora in Celja. Začetek dirke do-ločen je na 3. uru popoldan. Od 2. ure na-prej koncertje na prostoru vojaške godbe. Dirka se vrši ob vsakem vremenu. Za okrepčila je razmeram primerno preskrb-ljeno, posebno vsled tega, ker traja dirka do približno 6. ure popoldan. Vstopnina: sedež na tribuni 25 K, stolišče I. prostor 10 K, stolišče II. prostor 5 K. Predprodaje vstopnic pri tržnici Čuden sin, nasproti glavne pošte.

Prvenstvo nogometne tekme dne 26. in 24. maja. Z namenom dvigniti jakost no-gometnih močev Slovence in zblizati med-sobno posamezna klube je razpisal Lju-bljanski nogometni podzavez za svoj teri-torij prvenstvo tekme. V prvenstvu vsem skup-nost tekmuje za prvenstvo v enem skup-nem razredu 7 klubov: S. K. »Ilirija«, S. K. »Slovan« (Ljubljana), Sportverein »Cel-je«, S. V. »Rapid«, S. K. »Herta«. Sloven-ski nogotni klub »Maribor«, S. K. »Ras-

En« (Maribor). Po letni prvenstveni tek-mi v poml. sezoni se bo za jesensko kon-kurenco delo klubov v dva razreda ter se istočasno pritrignilo v prvenstvene tekme še nadaljnih 5 ali 6 večidel ljubljanskih klubov. Od 21. tekme, ki se jih ima igrati v poml. sezoni, so se odigrale 23. in 24. maja v Ljubljani na igrišču S. K. »Ilirije« tekme: »Slovan«: S. V. Celje, »Ilirija«: »Rapid« in »Ilirija«: S. V. Celje. Kot prva naslednja prvenstvena tekma je določena tekma »Ra-pid«: »Herta« dne 30. maja v Mariboru. Točen razpored nadaljnih tekem bo pod-savez še objavil.

Rezultati in potek prvih tekem za pr-venstvo kažejo predvsem veliko premoč »Ilirije«. Zdi se, da ji preostane kot edin resnejši protivnik v prvenstvenih tekmah le še lokalni tekme »Slovan«. — Tudi »Slovan« je smatrati za močnejšega od »Rapida« ali celjskega S. V. Da je v neod-ločni igri proti Celjanom zgrabil eno važno točko je pripisovati slabi postavi njegove napadalne vrste. V prijateljski tekmi proti »Rapidu« je bil odločno boljši kot prvi dan proti Celju. — Mariborski »Rapid« je zelo simpatično, gibčno moštvo, kateremu se pozna, da marljivo trenira. Posamezni nje-govi igralci so prav dobri. Žal se »Rapid« ne more priučiti nizki moderni igri s kratkimi pasi. Zlasti iz tekme proti »Iliriji« bi se mogel učiti, da zastareli »kick« in rush-sistem moderni taktiki vedno podleže. — Slično sodbo kot o »Rapidu« se more izreči o celjskem Sportvereinu. Vendar je S. V. v skupni igri, gibčnosti in vstrajnosti slabši od »Rapida«.

Rezultati tekem so sledeči: S. K. »Slo-van«: S. V. Celje 2 : 2 (polčas 1 : 1), kotl 4 : 6. Postava »Slovan«: Kernc II. - Harš, Bregar - Rebec, Bira, Kernc I. - Pobeška, Učak, Držaj, Kernc III., Črlc. Postava S. V.: Planko - Schellöcker, Stoschir - Al-strict, Pollandt, Derganc - Kodela, Kreli, Orešnik, Toplak, Kraus. Sodnik: Šuput.

S. K. »Ilirija«: S. V. »Rapid« 10 : 0 (polčas 3 : 0), kotl 9 : 2. Postava »Ilirije«: Pelan - Protnar I, Kanec - Držaj, Zupančič II., Vrandeč - Zupančič I., Bregar, Betetto, Pretnar II., Vidmafer. Postava »Rapid«: Glasar - Zeichen, Urf - Pernat I., Lösch-nig, Baumgartner - Gerlič, Vračko, Mueck, Sajovic, Pernat II. Sodnik: Černovic. — Goli za »Ilirijo«: Betetto 3, Bregar 3, Pretnar II., Držaj I., Zupančič I. I.

S. K. »Ilirija«: Sportverein Celje 10 : 0 (polčas 4 : 0), kotl 5 : 0. Postava »Ilirije«: Ista kot prvi dan. Postava S. V.: Planko-Schellöcker, Stoschir - Alstrict, Pollandt, Toplak H. - Kodela, Rebuscheg, Orešnik, Toplak I., Kraus. — Sodnik: Hraš. — Goli za »Ilirijo«: Pretnar II., Bregar 3, Vidma-fer I., Zupančič I. I.

Prijateljska tekma, S. K. »Slovan«: S. V. »Rapid« 3 : 0 (polčas 1 : 0), kotl 12 : 6. Goli za »Slovan«: Kernc 3, Pobeška, Črlc po 1.

Tekmami je prisostvovalo po približ-no 2000 gledalcev.

— Nogometne tekme na prvenstvo v Sloveniji, ki so se vršile o binkoštnih praznikih, so pokazale, kako visoko je pri nas ta šport razvit in kako resno se igrava. To mora vsakega veseliti, ki v, da te športne igre izredno krepijo telo, da dvigajo njega odpornost, da ja-čijo urnost in podvzetnost, da vadijo mladino v hitrem razumevanju in izrab-ljanju situacij in da jo uverijo, kako resničen je rek: Vsi za enega, eden za vse! Obenem so te športne igre najboljše sredstvo, ki varuje mladino alkoholi-zma in drugih ekscesov. Zaradi tega se pri drugih narodih lahka atletika, h kateri spadajo tudi nogometne igre, do merodajnih oficijelnih krogov kar naj-bolj pospešujejo. V angleški armadi ima vsaka vojaška formacija tudi svoj nogometni klub in čitali smo, kako so Angleži celo v fronti v odmorih pri-ra-jali take tekme. Armadno poveljstvo jih je pospeševalo s vsim sredstvi. Iz go-ri navedenih razlogov bi bilo škodilo, da tudi naša vojna uprava resno favori-za ta sport, ki bi bil poleg vseh svoj-ih prednosti v prostih urah primerno razvedrilo za naše mlade vojsake. Z za-dovoljstvom opažamo, kako se valed resnega dela naših sportnih klubov širi vsejše in zanimanje za nogometne igre. Kamorkoli pridajo, na troleka igrišča, na Mirje, na Prle, v Trnovu ali v Rožno dolino, povsod opaziti male klube in družbe, ki se resno bavijo s tem sportom. Ze mladi školjari ga izva-jejo z vso resnostjo in strogo se držijo sportnih predpisov. Na Dunaju so skle-nili, da se sme vsako stavišče na pe-riferiji mesta, ki se v doglednem času odvidno ne bo zazidalo, ki je pa pri-merno za sportni prostor, rekvirirati v ta namen. Tudi naša mestna uprava naj bi šla tazeedvimi prizadevanjem kar najbolj na roko. Pridobitev na šivem kapitalu, na zdravju in odpornosti mladi-ne, našega upa in naše bodočnosti, je izredno velika.

Društvene vesti in prireditve.

— Občni zbor masejskega društva za Slovenijo bo v četrtek, 27. maja ob 6. uri sredi v prostorih deželnega mu-zeja v Ljubljani (vhod s Blewiesove ceste). Vabimo k polnoštevilni vstopni. Odbor.

— Pevski društvo »Ljublj. Zvez«. V petek, ob pol osmih urah skupnja in pogovori Val in vsi Odbor.

Zveza nastavljenov čezmernih so-vedov in velepodjetij ima sestanek v ned

zavodom za blagobotne prispevke v svrhu podpore materi našega bivšega člana g. Antona Cveta, tem potom najskrajnejšo zahvalo. Zbirka znaša K 6074.50, kateri znesek je bil izročen svojemu namenu.

Izpred sodišča.

Velika tatvina v skladišču državne železnice v Medvodah. Po končani razpravi proti Rozaliji Dolinsko-vi zaradi odnosa se je takoj opoldne pričela obravnava proti vlomilcem v Medvodah.

V noči od 12. na 13. svečana letos je bilo vlomljeno na zviti način v zaklenjeno skladišče državne železnice na postaji v Medvodah. Vlomilci — trije domačini: delavec Janez Kopač, sinova posestnika Janez in France Jarec so iz skladišča odnesli 15 vreč lanenega semena (894 kg) v vrednosti 7152 K, eno vrečo (53 kg) 212 K, sodček grafitne barve (56 kg) 8544 K, sodček 356 K in 16 vreč 320 K, tako da je znašala skupna vrednost ukradenega blaga 16.584 K. Jože Kopač, Janez in France Jarec odkrito priznavajo tatvino, zagovarjajo pa se, da so bili k temu po Jurčičih napeljeni. Obtožena brata Janez in Miha Jurčič zanikata soudeležbo, zlasti, da bi nagovarjala omenjene k tatvini ter pristane na priznanju toliko, da sta dala od omejenih pregovoriti, da sta ukradenemu lanu seme — 11 vreč — spravila v mlino. Janez Jarec se zagovarja, da ga je Miha Jurčič opijal in večkrat nagovarjal k tatvini semena. Jurčiča sta mu obljubila, da mu plačata za laneno seme 8 K za kg. Kopač mu je tožil, da ne more izhajati zaradi draginje, ker mora skrbeti za mater. Zasiljevanje obtožencev je bilo zelo živahno, zlasti duševni vodja in šef te tatinske družbe Janez Jurčič se brani s svojo žilavo zgovornostjo. Dramatičen je bil prizor proti koncu. Jože Kopač omeni: »Janez Jurčič je rekel, da plača za seme le 4000 K. Predsednik dvor. svetnik Regally: »Janez Jurčič! Ali je to res?« — Janez Jarec odločno: »Ni resnice.« — Janez Jarec: »Najprej je Jurčič rekel, da plača 8 K za kilo, potem, pa, da plača le 4 K, kar znaša približno 4000 K. Ko mu je dal 1000 K, mu je rekel, da imam dobiti še 3000 K.« — Janez Jurčič ogorčeno: »To ni res! 1020 K sem jim dal. Zanimiva je bila izpoved priče Slavka Šubica, postajnačelnika v Medvodah. Priča muniozno in skoro klasično predava o vplomu in poteku preiskave, kakor tudi o dramatičnih prizorih v Jurčičevem mlinu. Vlom je zapazil drugi dan ob 7. zjutraj. Ugotovil je škodo oziroma manjkajoče blago. Potem so začeli iskati sledove. Zaleteli so v grmovju ob železnici 4 vreče semena. Pot je kazala nasproti Jurčičevemu mlinu. Odrnjena je bila v mlino hišna preiskava. Ko je orožnik Sušnik napovedal preiskavo, se je Jurčič čudil, rekoč: »Jaz nisem nikdar mislil, da se bo delal moji hiši tak škandal.

Vesta, da smo bogati in nimamo nobene potrebe, da bi jemali od kakih tvojcev. Preiskava je bila brezuspelna. Na pustno nedeljo je vprašal priče v Novljanovi gostini Janez Jurčič: »Ali ste na sledi tatovom?« Vskliknil je potem priče: »Vi ste nam napravili največji škandal. Potem sta mu Jarec in Jurčič omenila: »Gospod načelnik! Tatovi so prav blizu Vas!« Pri drugi preiskavi, ko je bil aretiran Jarec, je Jurčič vzkliknil: »Gospod Sušnik! Enkrat ste nam napravili škandal. Nadaljnji škandalov ne maram. Postopal bom sodnim potom.« Jurčič je pokazal denarnico s 30.000 K rekoč: »Nimam potrebe, da bi jemal od tatov. Ko pridejo v hišo aretiranega Jareca, je Jurčič prebledel. Jarec mu je rekel: »Oho! et je končanec.« Slednjšč se je Jurčič vdal. Slično izpoved orožnik — narednik Sušnik. Na ugovor zagovornika dr. Furlana glede cen ukradenega blaga, zlasti barve in semena, je sodišče razpravo preložilo v svrhu izpopolnitve dokazov.

Obtoženece Rafael Giolli je je 26. t. m. dopoldne popihal iz justične palače. Napravil je ob ugodni priliki drzen skok ter srečno utekel. Doslej ga še ni s prijeli.

Ko prične predsednik — nadsvetnik Fran Vedernjak z razpravo, se je onesvestil porotnik Fran Burger, posestnik iz Zgornje Šiške. Razpravo so morali vsled tega prekiniti. Ker je sodni zdravnik dr. Lesjak konstatiral porotnikovo telesno nesposobnost in ker ni bil izžreban 13. nadomestni porotnik, so se morale današnje porotne razprave preložiti.

Vlom v Ranzingerjevo skladišče. Porotna dvorana se je danes, 27. t. m. dopoldne spremenila v pravi bazar, še na Vodnikovem trgu ni dobili tako raznovrstnega blaga. V dvorano so prinesli velikanski zaboj. Po mizah so razvrstili iz skladišča ukradenega predmeta. Na zatožni klopi sede Ivan Ankerst, 21-letni samski delavec, Julij Cerar, 18-letni samski slaščičarnar in 21-letni slaščičarnar Rafael Biolia. Ivan Ankerst in Julij Cerar sta 2. decembra lanskega leta napravila načrt za nočni vlom v Ranzingerjevo skladišče. Načrt sta razodela tudi Rafaelu Giolliu, ki jima je obljubil shraniti ukradeni blago na svojo dom. Še isto noč sta Ankerst in Cerar izvršila vlom v Ranzingerjevo skladišče, iz katerega sta odnesla 30 m blaga iste barve in več metrov podloge v skupni vrednosti 8215 K. Poleg tega sta odnesla zelo različne predmete, katere so bili shranili razni a. o. oficirji za časa splošnega poloma. Blago so našli potem na stanovanjih vseh treh obtožencev. — Obtoženci tatvino odkrito priznavajo. V posavnilo. Poročilo o sedetomur izpopolnjuje v toliko, da je predsednik — dvorni svetnik Regally vprašal Matjašiča, če je obtoženka videl ob nedeljah pri maši, kakor je pričal odgovoril one poitirane besede. Toliko v pojasnilo, da se poročilo ne tolmači napčno.

Najnovejša poročila.

GARIBALDI ZA IZVRŠITEV LONDONSKEGA PAKTA.

Rim, 25. maja. Snoči se je vršil v palači Venezia velik shod za Dalmacijo. General Beppino Garibaldi je v svojem dolgem govoru razjasnil vzroke, zakaj je njegovo delovanje naperjeno proti Nittijevi zunanji politiki s posebnim ozirom na rešitev jadranskega vprašanja. Kritiziral je vladno politiko, omenil preganjanje s strani policije in končal: Zahtevam izvršitev londonskega pakta, posest Reke kot vmesne države, razdeljene v tri kantone. Narod zahteva, da se zagotovi položaj Italije na Jadranu in da se vrne prostost Črni gori in Albaniji. Čudovito delo vojaštva admiralja Milla v Dalmaciji spaja danes našo civilizacijo z ono od jutri. Dalmatinskega vprašanja ne bomo pozabili. Dnevno prejemam pisma in komisije onih prebivalcev, ki prosijo pomoč Italije. Zato me zasleduje policija vse do vrat mojega stanovanja, toda jaz se zanašam na svoje sošolce, ker je treba začeti skupno delo, ki nas bo privedlo do cilja. Na shodu so govorili še razni drugi govorniki, med njimi tajnik skupine Narodne obnove. Vsi so ostro napadali Nittijevo zunanjo politiko. Po končanem shodu je policija zabranila vsako demonstracijo, toda kljub temu je prišlo do ostrih spopadov med zboro-

valci in policijo, ki je morala zaprečiti dohod na Piazza Venezia.

Rim, 26. maja. »Popolo d' Italia«, glasilo italijanskih nacionalistov, je priobčilo na dan nameravane državnega prevrata med drugim sledečo izjavo generala Beppina Garibalija: Črna gora in Albanija, ki bi morali biti neodvisni, sta izdani. Vladi, ki so se pogajale s Trumbićem in Pašićem, so znale, da ta dva ne predstavljata volje naroda, ampak samo posamični skupin. To je bila temeljna napaka. Znano mi je, da je z našimi vojnimi zavezniki možna še bolj intima zveza, ker so me o tem točno informirali številni prijatelji, zato sem brez obotavljanja stopil v stik s pomembnimi ljudmi večjih italijanskih strank, s katerimi sem razpravljal o jadranskem vprašanju. Oni so me informirali o mišljenju našega ljudstva, namreč, da je končno prišel čas, da prenehamo z neprestanim popuščanjem in da zahtevamo od naših zaveznikov, kar je bilo naše na dan premirja. Sedaj ni čas, da se razpravlja o osebnostih. Vsak, ki ljubi svoj narod, mora upotrebiti vse svoje sile za dva problema, ki nas stiskata za vrat: notranji in zunanji, toda v prvi vrsti jadransko vprašanje.

RADI GARIBALDIJEVE HIMNE.

Trst, 26. maja. Ob priliki pete obletnice vstopa Italije v vojno so se vršile v Trstu razne proslave, ka-

terih so se udeležili tudi zastopniki dalmatinskih in reških Italijanov. D' Annunzio je poslal ob tej priliki poseben manifest, ki so ga delili med množico. V kavarni »Specchio« so manifestanti napadli s palicami nekoga italijanskega doktorja, bivšega prostovoljca, ker ni takoj vstal, ko se je pela Garibaldijska himna. Doktor se je moral braniti s revolverjem. Mestna policija in častniki so ga morali odpeljati iz kavarne.

DAR RIMA »ODREŠENEMU« TRSTU.

Trst, 25. maja. Snoči je izročilo društvo »Associazione romana« skupno z zastopniki rimskega župana v občinski posvetovalnici italijansko zastavo kot dar mesta Rima »odrešenemu« Trstu.

ITALIJANSKI DRŽ. TAJNIKI.

Rim, 26. maja. S kraljevim dekretom so imenovani sledeči državni tajniki: zun. ministrstvo: senator Karol de Sforza; kolonije: poslanec dr. Anton Pecoraro; notr. min.: poslanec Giovanni Ponzio; pravosodje: poslanec dr. Arnaldo Dello Sforza; finance: posl. prof. Giovanni Amendola; zaklad: poslanec dr. Arnaldo Aonelli; vojno min.: posl. inž. Anselmo Ciampi; mornarica: posl. dr. Guido Belli; prosveta: posl. prof. Rafael Caporali; umetnost: posl. prof. Giovanni Rosadi; javna dela: posl. dr. Giovanni Bertini; poljedelstvo: posl. prof. Giovanni Polastrelli; industrija, trgovina in delo: posl. dr. M. Longinotti; aprovizacija: poslanec dr. Marcello Soleri; tržovska mornarica: posl. prof. Vincenzo Giuffrida; pošta in brzojav: posl. dr. Giovanni Amici; odrešene zemlje: posl. inž. Jakob Agnesi.

NA VOLITVE!

LDU Beograd, 26. maja. »Progres« piše na čelu lista: Izjava, s katero je zahtevala vlada zaupanja od Narodnega predstavništva, naj bi vsebovala samo dve besedi: Na volitve!

OGROŽENA UMETNOST.

LDU Beograd, 26. maja. Ker se je dognalo, da nove državne takse onemogočujejo razvoj našega umetniškega življenja, zahtevajo interesi od ministrstva za prosveto, naj pri ministrstvu za finance posreduje, da bi se vsa državna gledališča, umetniške prireditve in razstave oprostile plačevanja takse, za kar se navaja kot glavni razlog, da se umetniško življenje v Jugoslaviji vedno bolj razvija in da so vsake omejitve škodljive.

KOPALIŠČE LIPIK.

LDU Beograd, 26. maja. Te dni je bil predložen ministrskemu svetu v rešitev predlog ministrstva za narodno zdravje, naj se kopališče Lipik podrži z odkupom od sedanjih lastnikov.

CENE PADAJO — V OSJEKU.

LDU Osjek, 26. maja. Osješki mesarji so sklenili, da znižajo cene mesa za 5 kron pri kilogramu, kar utemeljujejo s tem, da so cene živin padle, vsled česar so tudi sami primorani, znižati cene mesa.

MADŽARI IN MIROVNA KONFERENCA.

LDU Pečuh, 26. maja. Po vestih iz Budimpešte se je madžarska mirovna delegacija razšla. Njene posle opravlja v Parizu madžarski pooblaščenec Praznovsky, ki je tudi vrhovnemu svetu izročil odgovor madžarske vlade, ki vsebuje nove pogoje in zavlačevalne namene Madžarov. Ne glede na to, ali so se Madžari odločili, sprejeti mirovno pogodbo ali ne, se mirovna pogodba ne bo spremenila. Odgovor Antante je bil Praznovskemu izročen v torek 25. maja, vendar na njegova vsebina še ni znana. Madžari pa čindalje bolj izgubljajo simpatije pri Antanti.

BELI TEROR NA MADŽARSKEM.

LDU Beograd, 26. maja. Kakor javljajo iz Bečkereke, prinaša »Banatski Oglasnik« poročila iz Budimpešte, v katerem pravi, da na Madžarskem besni beli teror, ki ga izvajajo Horthyjeve čete. Madžarsko vojsko sestavlja troje vrst vojaštva.

Prva vojska je sestavljena z dovoljenjem zavez. iz najemnikov — ter šteje 35.000 vojakov. Drugo vojsko tvorijo madžarske čete, ki so vedno pripravljene in v njihova naloga, da onemogočujejo izvrševanje mirovnih pogojev. Tretjo vojsko pa tvorijo strahovite čete črne roke, ki so pod vodstvom madžarskih plemičev ter vrše zločine nad delavstvom in židi.

ČEHO — SLOVAŠKA NARODNA SKUPŠČINA.

LDU Praga, 26. maja. (ČTU) Prvo izvoljeno Narodno skupščino je danes otvoril ministrski predsednik Tusar v prostorih bivšega »Rudolfina«. Zbornica in tribune so bile goste zasedene. Ko so se izvršile formalitete in so poslanci podali zaobljubo, je sledila volitev predsednika poslanske zbornice. Izvoljen je bil dosedanjí predsednik Tomašek z 260 glasovi od 281 oddanih glasov. Po zaobljubi in kratkem nagovoru, v katerem je predsednik pozval poslance brez razlike strank k sodelovanju, se je seja prekinila. Ko je bila zopet otvorjena, so bili izvoljeni štirje namestniki predsednika, med njimi nemški socialni demokrat dr. Czech. Nato je bila seja zaključena. Pri volitvi predsednika so Nemci glasovali za Tomaška, a Madžari so oddali prazne glasovnice.

LDU Praga, 26. maja. (ČTU) V seji, pri kateri se je konstituirala zbornica, so bili nadalje izvoljeni za podpredsednike: agrarec prof. Horáček, socialni demokrat dr. Soukup in narodni sociallec Klofač. Med zapisničarji je tudi nemški poslanec Dominik Loew.

ITALIJANSKA POLITIKA.

LDU Pariz, 26. maja. (DKU) »Matin« priobčuje interview z italijanskim ministrskim predsednikom Nittijem, v katerem ta zanika, da bi bil kdaj vodil politiko, ki naj bi osvobodila Italijo ameriškega žita, aneškega premoga in francoskega železa da bi se dobavljalo vse to blago iz osrednjih držav in svetovske Rusije. Tudi je neresnično, da bi mislila Italija v orijentu na kako samovoljno ekspanzivno politiko. Italija ravna lojalno in sporazumno z zavezniki. Naziranje Italije glede te točke je morda različno od zavezniškega, toda v stremelju, vrniti orientalskim narodom mir in blagostanje, vlada edinstvo. Nitti je končno novdvarjal, da so vsi oni, ki mu očitalo separatistične ideje ali celo dejanja, na napačnem potu.

ST. GERMAINSKO MIROVNA POGODBA.

LDU Pariz, 26. maja. (DKU) Poslanska zbornica je v današnji seji z dvigljenjem rok sprejela st. germainsko mirovno pogodbo.

Gospodarske vesti.

— g. Promet s Čehoslovako. Radi nospedenja prevoza trgovskega blaga iz Čehoslovake v Jugoslavijo, Italijo, Trst, Švico, Francosko in obratno je Čehoslovaka v sporazumu z avstrijsko železniško upravo ukrenila, da bodo vozili direktni tovorni vlaki. Glavna postaja za izvoz iz Čehoslovake v Italijo, Švico in Francosko bo v Budjovcih.

— g. Čehoslovaka in izvoz lesa. Radi padanja francoske in italijanske devize v Švici in dosti stalnega boljšanja praške krone je prišel čehoslovaki izvoz lesa v precejšnje zadrege. Veliki dobiki, ki so bili svojčas izkalculirani za izvoz mehkega rezanega lesa, so skoraj popolnoma izginili, ali na se je pokazal celo — deficit. Oni sklepi, ki so bili napravljani na podlagi cene 140 lir (čehoslovaka oddaja na postaji), ki jo je svojčas določila izvozna komisija in ki so večinoma še neizvršeni, ne vržejo pri sedanjem kurzu niti 420 praških kron in sklepi s Francijo (170 francoskih frankov v Strashouru, oziroma 145 fr. fr. oddaja na postaji) le okoli 560 praških kron. Poleg tega je treba povdariti, da niso niti vse sklepi še realizirani, ki so bili sklenjeni na podlagi cene 110 lir za kuhik, katero je spočetka izvozna komisija določila.

Pristopajte k „Jugoslovenski Matici“!

Aprovizacija.

↑ Aprovizacija! Gospodarska zveza v Ljubljani, bode delila dne 27. majnika 1920 sladkor na člane, ki so že oddali svoje sladkorne karte (izkaznice). Člani, kateri še niso oddali sladkorne izkaznice, naj nemudoma to store in jih prinese k Gospodarski zvezi (Dunajska cesta).

↑ Teleče meso. Od Vnovčevalnice za živino in mast v Ljubljani dobili so sledeči mesarji teleča: Lehen, Pepehuh, Bizilj, Selan, Janež, Dolničar po 5 telet; Ham Matija, Ham Marija, Javornik, Zaje Ivan, Oevirk, Kocjan, Petrič, Rihtar ml., Rihtar star., Prezelj, Zupančič, Zganjar Jože, Zganjar Anton, Novak, Škerjanec, Jesih, Kočar, Prime, Češek, Černivec, Dolničar Jožefa, Anžič Ana, Novljan, Cuzak, Škrajner, Smolian, Zabajek, Ahlin, Kastelic, Brečeljnik, Gospodarska zveza po 4 teleča; Šme, Sagmeister, Južna železnica po 2 teleča; le Janežič Ivan je dobil 8 telet. To meso se bo prodajalo v petek in soboto, t. j. 28. in 29. t. m. Kilogram sprednjega mesta 19 K in zadnjega 20 kron. Vsaka stranka dobi največ 1 kg.

Polzvedba.

Franciška Majcen roj. 12. decembra 1898 Sušje - Poljsnik okraj Litija. Služila je do meseca marca t. l. v Mirni na Dolenjskem baje pri sorodnikih (Imena dotičnih neznano) in začela po 15. aprila t. l. je bila v službi v hotelu »Slon« v Ljubljani. Če ve kdo za sedanje njeno bivanje, prosimo, da se to naznani proti nagradi 100 K na upravnistvo pod »Polzvedbe 3722«.

Izpuhnilo, Včeraj zvečer se je izgubila na Zaloški cesti vozna plahta in vrvi. Naladitelj se prosi, da jo odda na Cesti na Kodeljevo št. 8 pri vratarju.

Pogreba se iz ruskega ujetništva Anton Vrtačnik 1886. leta rojen, odšel je začetkom volne k 27. pešpolku v Ljubljano. Kdor bi vedel kaj o njem, naj sporoči nlezgovil sorozici Azati Vrtačnik, Grad se hiš. šte. 5 v obliki Litija.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik:

Božidar Vodeb.

Poslano.

Tovarna cementa v Zidanmostu je zmogla izdelati dnevno do 6 vagonov portlandcimenta in je ves izdelek pod strogo kontrolo zato postavljena tehn. ravnatelja ter ima ves izdelani portlandcement nad 50% večje jačine na pritisk, od avstrijskega inž. in arhitektnega združenja leta 1907. predpisanih norm.

Vsled nastopajočih javnih del v betonu, železobetonu l. dr. se je ravnateljstvo tovarne odločilo služiti s cementom v prvi vrsti vse stavbenike, inž. podjetja za železobeton ter za javna dela, katera potrebuje — Deželna vlada za Slovenijo. — Za temi pa pridejo na vrsto razna druga podjetja, ki izdelujejo strešno opeko, cevi itd. in preprodajalci cementa.

Ravnateljstvo tovarne prosi, da vsa stavbena podjetja, katera so v tekočem letu jemala cement iz tovarne cementa v Zidanmostu, da javno izrazijo svojo zadovoljnost in nezadovoljnost o izvršenem delu v betonu in železobetonu, ker nam je mnogo ležeče na tem, da se izve o kakovosti tako potrebne cementa iz domače tovarne. Sosebno apeliramo na inž. podjetje Kassal, König, Accetto in druge iz cele Slovenije, ker je ravnateljstvu premnogo ležeče na tem, da slovensko podjetje obdrži svoj renomé.

Da pa bi bili v moči 6 vagonov portlandcimenta res dnevno izdelati, potrebno je tovarni dnevno polgredit vagon kosovnega premoga iz Trbovelj in prosimo vsled tega vse stavbenike ter inž. stavb. podjetja, da zaprosijo pri — Deželni vladi za Slovenijo —, da se nam ta količina premoga nakaže, ker tovarna še sedaj skoro dva meseca zbog pomanjkanja premoga popolnoma počiva. Ko pa bode tovarni ta količina premoga zagotovljena, zamore potem postreči s cementom vsem, medtem ko v protivnem slučaju tudi niti najmanjše naročbe ni zmogla izvršiti.

Ravnateljstvo tovarne cementa: MIH. ROZMAN.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno kolikor določa zakon.

Stiskalnica (Kopierpresse) velika se prodaja za 4000 kron. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3797

Proda se dobro ohranjen bilard, za igranje na obe strani (Wendebrett). Kje, pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 3662

Krompir po 80 vln. kile se prodaja na Dunajski cesti šte. 47.

100 kg črnega finega holomaza oddam po 22 kg. Pisemne ponudbe na Franc Marišček, Ljubljana Moste, Vodnatska ulica 108. 3747

Dobro ohranjen pianino, nova spalna orehova, za lesa in kredenca za jedilnico se prodajo. Polize se v stiskalnici na Dunajski cesti št. 6. 3766

Proda se vila. Polize se v Wolfovi ul. 6. l. nadst. Koman. 3742

Provoznik Jolca komad po 80 vln. plavalca (Schwimmer) po 40 vln. nudi Em. Šupanc v Regatu. 3749

Nalija - liže za privezovanje trti in sadnega drevesja, dalje tudi razna semena prodaja Jasp Uršič, Ljubljana Miklošičeva cesta 8. 3600

Proda se motorec kolo Wanderer 4 konjske sile v dobrem stanju. Ponudbe pod »Bilbao kolo 3781« na upravnistvo Slovenskega Naroda. 3791

Proda se malo ponovno gospodsko oblačila, površine l. t. d. se oddaje dike in čevlja št. 29 in 40. Poročile se v Bredni trg 1, B. nadst. tovo od 2.—3. ura. 3765

Proda se čivilarski stroj »Jovre« Ogleda se Brezovica 38. 3786

Železne sode kupite po najvišji ceni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12. 3795

Proda se nova oprema za spalne sobe iz mehkega lesa. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 3771

Na prodaj ponovno pol ure od holo-keve pri Kočevju. Cena po dog. vnu. Polize se v Bredni trg 1, B. nadst. tovo od 2.—3. ura. 3755

Električni motor 150 ali 300 voltov za tri konjske sile kupimo, enega za 65 zanesljivo s približno 105 konjskih sil. Uprava hotela »Slon« Ljubljana. 3723

Konj - dirkač je zaprosil. Najdiš, poročnik Golje. 3773

Proda se dobro ohranjen moško kolo in Stryer pishala. Polize se v Bredni trg 1, B. nadst. tovo od 2.—3. ura. 3779

Dov brsk voz na oljato osi in percaz mazarški voz na neravnih se ceno prodajo. Jernej Pirnat, bovat Jarje pešča Boudale. 3780

Kile se za takoj dobra šivilja za na dom. Naslov pri upravnistvu Slovenskega Naroda. 3790

25000 jeklenih cilindrov za oglikovo kislino z lovolnim dovoljenjem ceno naprodaj z Dunaja. Tudi je napredaj pol vagona »veče volne« na 120 K iz Vukovca. Boudale in drug. Golje. 3790

Prodani psa »braka« starega 10 mesecev. Natanč. neje se polize na izanski mitnici. 3773

Proda se večja množina pristnega, dobrega dolenskega vina po primerni ceni, v sodih od 56 litrov na dalje. Pojavnika daje A. Vacik, Ljubljana, Zaloška cesta 15. 3791

Vino prodaje svako količino Adolf Weiss, El. tar Bistrica, Br. vauška. 3784

Mesečna soba se odda bolje situirane gospodu K. e. pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 3785

Prodaja se 2 šiviljska stroja »Singer« 3 omarne s predali ena je vijaka, 2 postelji na 120 K iz Vukovca. Sr. Jakoba nabrojte 27. priročje. 3778

Iščem pošteno kuharico in sobarico. Stj. Kugli, Zagreb, Illica 30. 3726

Pristen malinovce se kupi v vsaki množini. Pisemne ponudbe na poštni predal št. 27 Ljubljana. 3801

Sprejemem trgovskega nastavljenca spretnega železnarja, starejši moč pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravnistvo Slov. Naroda pod: »Vestest 3787« 3787

Maše prastike 8 tednov stare. Ipeo prastike, Cesta mestni trg št. 31. 3726

Sprejme se pridno in pošteno delo katero zna kuhati. Polize se v Bredni trg 1, B. nadst. tovo od 2.—3. ura. 3777

Sprejem stenografinjo za sloven. in nem., nastop 1. junija, plača po sposobnosti. Pisarna dr. Ivo Benkovića, odvetnika v Ljubljani. Miklošičeva cesta 6. 3768

Želim kupiti hišico z velikim vrtom, s bno stanovanje za 2 osebi v bližini Maribora, Celja ali Ptuja. Cenjene ponudbe z natančno navedbo cene na upravnishvo Slovenskega Naroda pod: hišica 3774

Napredaj pisalni stroj »Remington« Mod. 9, z mišico vred, v izvrstnem stanju, črke kot nove, za primerno ceno. Ogledate si ga lahko pri Franjo Marinšek, Vodmatska ulica 166/II, Moste pri Ljubljani. 3748

Gospodična izveščana v gospodinjstvu nemškega jezika išče primernega mesta za takoj. Ponudbe pod »Dobra kuharica« na Anončno ekspedico, Al. Matellič, Ljubljana. 3761

Kavarna „Zvezda“ sprejme gospodinjstvo za rezanje sladolead. Prednost imajo one, ki bivajo v Ljubljani. Istotam se sprejme nočni čuvaj. Služba od 24. do 6. ure zjutraj. Predstaviti se je od 10. do 12. ure v kavarni. 3767

Samostojna kuharica in pomivalka k večji družini v Ljubljani se sprejme v službo. Vstop, plača in drugo po dogovoru. Pismene ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Samostojna kuharica 3800«. Za ustmene ponudbe pa pove naslov tuđ upravnishvo Slovenskega Naroda. 3800

Zamenja se graščina z gospodarskim v dobrem stanju, z velikim sadnim vrtom, ca. 40 orolov raznih zemljišč, obito gozdov, krasna lega, komaj en četr ure od kolodvora, — za vilo ali hišo z vrtom v Ljubljani. Sprejme se tudi kupec z gotovino, ako isti najde prodajalca vile ali hiše. Ponudbe pod »Zamena graščine 3792« na upravnishvo Slov. Naroda. 3792

Išče se blago srce, ki bi posodilo večletnemu samostojnemu obrtniku vsoto K 200.000.— Plačeval bi po zmožnosti ali po dogovoru. Obresti po dogovoru. Ponudbe pod »Obrtnik« na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 3614

Prodajo se sledeče knjige: Enciklopedie der gesamten Heilkunde vom Prof. Dr. Eulenberg 1894—1904, 28 Bände; Lehrbuch der Augenheilkunde (Fuchs 8. Auflage); Diagnostisches Lexikon Dr. A. Bum, 4 Bände, kakor tudi večje številno drugih medicinskih knjig. Poprati pri uprav. Slov. Naroda. 3585

Ištem za svojo strojarstvo tvornico 5 pomočnikov, 2 za prirejanje (Zurichtung), 3 za vodno delavnico (Wasserwerkstatt). Reflektiram na prvotredne sile. Plača po pogodbi. Ponudbe na tvornico kofa, Gottfried Eder Vukovar, Slavonija. 3741

Ženitna ponudba: Gospodična, neomadeževane preteklosti, ki ima pohištvo, se želi zaradi pomajkanja znanja seznaniti z boljšim znanjem in solidnim uradnikom, starih 32—45 let, služočim v Ljubljani. Samo resne ponudbe pod »Majnik 3770« na upravo Slov. Naroda. 3770

Sprejem kontoristinja za vsa pisarniška dela. Ponudbe na tovarno J. Bonat sin, Čopova ul. 3626

Prodajam konja zrebca 1 in pol leta starega, krasna pohlevna žival, kostanjeve barve, pingavske čiste pasme, pripravnega za težke in za lahke vožnje, radi pomajkanja prostorov za primerno ceno le gospodaru, kjer pride v dobre roke in ne trpi pomajkanja. Kje, pove upravnishvo Slov. Naroda. 3746

Volno v večji množini ima na prodaj **M. Vrhovec, agentura-komisija - Import - Eksport** Beograd, Zeleni venac 11.

Naznanilo. V zadnjem času se razširjajo lažnjive vesti, da trgovina z mešanim blagom na Starem trgu 11a ni moja last temveč last Marije Teran. Naznanjam p. n. občinstvu da je Marija Teran samo moja zastopnica, ker meni ni mogoče biti vedno sami v trgovini. To javnost naznanje.

Mara Brezigar, trgovka.

Kupi se se vsaka množina suhih bukovih desk v debelosti 20 mm, dalje bukovih hlodi zimske sečnje, franco oddajna postaja. Ponudbe na upravnishvo Slovenskega Naroda pod »Bukovi hlodi«/3805

Nudjam najjeftinije: Ulje za diselmotore, kolomaz, sumpor za vinograde, jestivo ulje, octene kiseline 80%, škrob, kavu, datulje, smokve u viljenima, sviljoče, sardine, rizabadi cigaretni papir i drugo. Upite molim slati na trdku: Berthold Neumann, Zagreb. Poslovica: Ilica 73/1. Tel. int. 277. Brz. nasl. Engros.

Pozor! Izredna lepa prilika za Amerikance!

Proda se nova hiša v lepem kraju Dolenske ob glavni cesti, blizu železnice, z vodnjakom in drugim potrebščinami. Poleg hiše se nahaja tudi več rodovitne zemlje. Hiša je pripravna za vsako obrt. Cena po dogovoru. Interesenti naj se obrnejo na Anton Krasovec, St. Vid pri Stični. 3698

čevljarstvo smolo, apreturo, živalne stroje, kolomaz, strojno ulje, masi za usnje, vazelino, kremo za čevlje, loščilo (biks), pivlivo, črnilo, masnec (Federw.), oker, železni lak, sadra, katran.

audito izavota prosio
Chemische Produkten - Fabrik
Josi Laben, G.m.b.H.
Graz, Karlaustrasse 5.

Trgovina vina

na veliko i malo **ANDELIA GELAND**, Zagreb. Poslovica: Jurčkova ul. 18 tel. 32—18. Podrum: Miklošičeva ul. 12 tel. 10—34. — Prodaje vina, kao te stara moslavska i vinskih vina u bocama.

Izurjen stavnbi risar se takoj sprejme. Pismene ponudbe s prepisi spričeval naj se takoj pošljejo na stavbno tvrdko **Viljem Treo** Gospodarska ulica Slavika 10.

Pisarna za moderno pisarniške opreme pr. Marsana
„TIMEX“
Zagreb, Nikoličeva ulica šte. 8.
Točno in na kratko dobo dobavna velika partija strojev za obdelovanje lesa in železa, valjčnih polnojarmenikov, cirkularnih žag, trakovnih žag, strojev za oblanje, žagnih listov za jarmenske in krožne žage ter pil, stružnic, Schöpingovih strojev, vrtnih strojev, precizijskega in grobega orodja. Točni stroji po stalnih cenah.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE
PRIMOŽA TRUBARJA
USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI
Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenel.
Cena s pošto kron 8.50

NAR. KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRESERNOVA UL. ST. 7

Drva

trda, vsako množino na mero kupi
Alojzij Plaustelner
V St. Jurju ob juž. žel. 2984

Nudim
konopljen motvoz
(špago) za vezanje vreč iz Beograda kg K 52—
Kupujem jutaste vreče.
Gjorgje Grujić
Beograd, Miletina ul. 15.

Več tesarjev se sprejme takoj v trajno delo. **Anton Stokan**, Jermova ul. 55, Ljubljana. 3777

Usnjarna

v Sloveniji, brez konkurence z obširnimi prometom odda se vsled rodinskih razmer za več let v najem s predkupno pravico. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 3794

Prodajo se

sledeči vinski sodi v najboljem stanju in sicer: 2400 l dva komada, 2000 l eden, 1780 l eden, 449, 361, 346, 246 l po eden, vsi ovinjeni (weingrün), franko postaja Kriko, nadalje sledeči: rumovi sodi: 256.5 l, 247 l, 250.5 l, vsi štirje od postaje Ljubljana, v dobrem stanju, vse za dnevno ceno. Kje, pove uprav. Slov. Naroda. 3745

Izvečke (extrakts) za parfume in mila

eterična olja in druge kemika lije dobavlja točno s skladišča na Dunaju v najboljši kakovosti **Friedrich Felix Weiss**, Wien, III/2, Siebenbrunnengasse 6. 3798

Brašno

(moka) sve vrsti izvrstne kakvoče, posija (otrobi), kukuruze i kukuruznog brašna kao i svih ostalih zemaljskih plodina i industrijalnih proizvoda na veliko i malo. — **Skladište „BALKAN“**, Zagreb. Petrinjska ulica 77. Telefon 23-61.

Veliko stovarište galanterijske robe

Is. Nenadovića Beograd
(Sava) Karadjordjeva 69., Tel. 1249, priprema veliki izbor:

Bluza pariških, gotovih i po meri, ženskog perila, ženskih prsluka, keceljica, kragnica, džepnih maramica, markizeta najfinijeg, belog, u bojama i vezenog u najmodernijim desenima, batista vezenog i u boji itd. itd.
Prodaja na više i manje! Konkurencija isključena!

Prodaja lesa.

Pri podpisanem gozdarskem uradu se bode ponudbenim potom prodalo 20 vagonov rezanega 4 m dolgega smrekovega in jelkovega lesa in sicer:

10 vagonov iz gozdnega okrožja „Rakovec“, skladišče v Vitanjah pri Celju (Stajersko) in

10 vagonov iz gozdnega okrožja „Črna“ na postaji Prevalje.

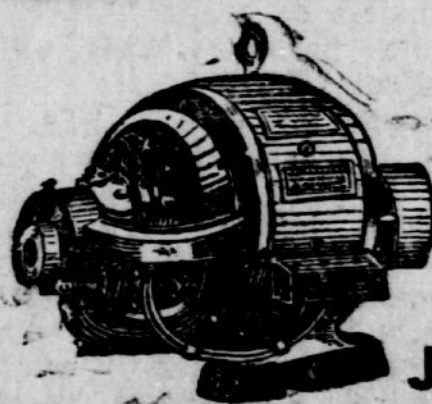
Nadalje se proda ponudbenim potom iz gozdnega okrožja „Legen“ pri Slovenjgradcu 1300 m² stoječega smrekovega, jelkovega in bukovega lesa.

Natančnejša pojasnila so na vpogled pri podpisanem uradu, kakor tudi pri grofovskem gozdarstvu v Vitanjah oz. grofovskem nadgozdarstvu v Črni pri Prevaljah.

Ponudbe je predložiti do 31. maja 1920 do 12. ure pri „Glavnem poverjeništvu ministrstva za agrarno reformo v Sloveniji v Ljubljani“.

Ponudbenik mora v ponudbi izrecno poudariti, da so mu pogoji znani in da se tem podvrže, ter da pozna kakovost in mero lesa.

Gozdna uprava grofa Vincenca Thura, Železna Kapla (Koroška).

JTES

JUGOSLAVENSKA

TVORNIKA ELEKTRIČNIH STROJEVA D. D.

SEZJOVI: STEN KARLOVAC KARLOVAC TELEFON INT. 12, 13

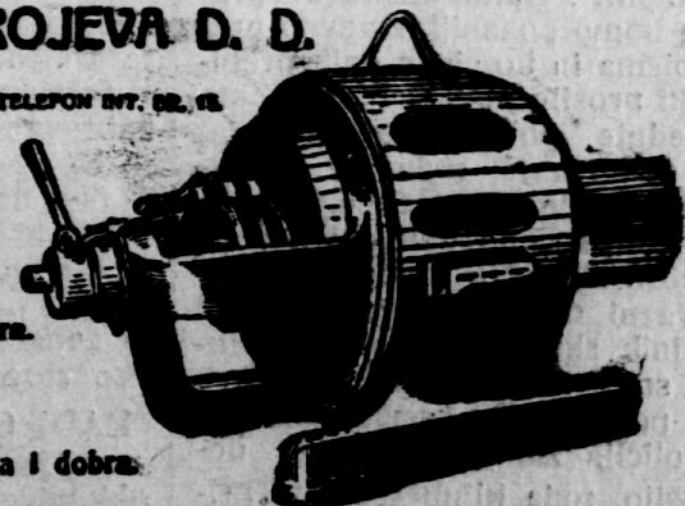
PRIMA NA POPRAVAK svake vrsti stroje, električne strojeve napetosti i jačina.

GRADI

elektromotore, dinamo-strojeve i transformatore.

PROJEKTUJE I IZVADJA

električne centrale za gradove, sela i dobra.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeva ulica šte. 2.

Delniška glavnica 30.000.000—kron.

Rezervni fond 30.000.000—kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje

vsakovrstne KREDITE